Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B**

EUROPOS CENTRINIO BANKO GAIRĖS

2011 m. gruodžio 9 d.

dėl Europos Centrinio Banko statistinės atskaitomybės reikalavimų išorės sektoriaus statistikos srityje

(nauja redakcija)

(ECB/2011/23)

(2012/120/ES)

(OL L 65, 2012 3 3, p. 1)

iš dalies keičiami:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	2013 m. liepos 30 d. Europos Centrinio Banko Gairės	L 247	38	2013 9 18
►**M2**	2015 m. lapkričio 26 d. Europos Centrinio Banko Gairės (ES) 2016/231	L 41	28	2016 2 18

▼B

EUROPOS CENTRINIO BANKO GAIRĖS

2011 m. gruodžio 9 d.

dėl Europos Centrinio Banko statistinės atskaitomybės reikalavimų išorės sektoriaus statistikos srityje

(nauja redakcija)

(ECB/2011/23)

(2012/120/ES)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą, ypač į jo 3 straipsnio 1 ir 3 dalis, 5 straipsnio 1 dalį, 12 straipsnio 1 dalį, 14 straipsnio 3 dalį ir 16 straipsnį,

atsižvelgdama į 1998 m. lapkričio 23 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2533/98 dėl Europos Centrinio Banko renkamos statistinės informacijos ([1]), ypač į jo 4 ir 8 straipsnius,

kadangi:

(1) 2004 m. liepos 16 d. Gairės ECB/2004/15 dėl Europos Centrinio Banko statistinės atskaitomybės reikalavimų, taikomų mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistikos srityje bei tarptautiniame atsargų šablone ([2]) buvo iš esmės pakeistos. Kadangi reikia padaryti daugiau pakeitimų, siekiant aiškumo, jos turėtų būti išdėstytos nauja redakcija;

(2) Europos centrinių bankų sistemai (ECBS) savo uždaviniams vykdyti reikalingi išsamūs ir patikimi išorės sektoriaus statistikos duomenys, kuriuos sudaro mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistika bei tarptautinių atsargų šablonas, parodantys pagrindinius straipsnius, darančius poveikį pinigų aplinkai bei valiutų rinkoms euro zonoje, ir eurų banknotų tarptautinio vežimo statistiniai duomenys;

(3) Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto (toliau – ECBS statutas) 5 straipsnio 1 dalies pirmasis sakinys nustato, kad ECBS uždaviniams vykdyti Europos Centrinis Bankas (ECB), padedamas nacionalinių centrinių bankų (NCB), renka reikiamą statistinę informaciją arba iš kompetentingų institucijų, išskyrus NCB, arba tiesiogiai iš ūkio subjektų. 5 straipsnio 1 dalies antrasis sakinys nustato, kad šiais tikslais jis bendradarbiauja su Sąjungos institucijomis, įstaigomis ar organais ir su valstybių narių ar trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis. 5 straipsnio 2 dalis numato, kad NCB, kiek tai įmanoma, vykdo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytus uždavinius;

([1]) OL L 318, 1998 11 27, p. 8.
([2]) OL L 354, 2004 11 30, p. 34.

▼B

(4) informaciją, kuri reikalinga ECB reikalavimams išorės sektoriaus statistikos srityje vykdyti, gali rinkti ir (arba) rengti ne NCB, o kitos kompetentingos institucijos. Todėl atliekant kai kuriuos šių gairių uždavinius reikia, kad ECB arba NCB bendradarbiautų su tokiomis kompetentingomis institucijomis. Pagal Reglamento (EB) Nr. 2533/98 4 straipsnį valstybės narės turi pačios organizuoti veiklą statistikos srityje ir visapusiškai bendradarbiauti su ECBS, kad garantuotų ECBS statuto 5 straipsnyje nustatytų įsipareigojimų vykdymą;

(5) dalis reikalingos statistinės informacijos yra susijusi su mokėjimų balanso finansine sąskaita, susijusiomis pajamomis ir tarptautinių investicijų balansu, už kuriuos pagrindinė atsakomybė tenka Eurosistemai. Kad galėtų vykdyti savo įsipareigojimą padėti ECB šioje srityje, NCB turėtų turėti reikalingą kompetenciją statistikos srityje, visų pirma, sąvokų, metodologijos ir duomenų rinkimo, rengimo, analizės bei perdavimo atžvilgiu;

(6) po to, kai buvo priimtos Gairės ECB/2004/15, buvo peržiūrėti tarptautiniai statistikos standartai, kuriais remiantis sudaromas mokėjimų balansas ir tarptautinių investicijų balansas. Pirmiausia, Tarptautinis valiutos fondas (TVF) paskelbė Mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso vadovo šeštąjį leidimą (toliau – BV6), o Jungtinių Tautų statistikos komisija peržiūrėjo nacionalinėms sąskaitoms taikomus tarptautinius statistikos standartus, kurie pateikti naujausioje 2008 m. Nacionalinių sąskaitų sistemos versijoje. Be to, Europos Komisija pasiūlė Reglamento dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (2010 m. ESS) projektą ([1]);

(7) atsižvelgiant į sunkumus, būdingus portfelinių investicijų statistinių duomenų rengimui, buvo nuspręsta, kad būtina nustatyti bendrus tokios informacijos rinkimo euro zonoje principus. Portfelinių investicijų duomenų rinkimo sistemos euro zonoje turėtų atitikti bendrą standartą, t. y. vieną iš keturių modelių, kaip minimalų reikalavimą numatančių ketvirčio likučių duomenų rinkimą pagal kiekvieną vertybinį popierių, kaip numatyta VI priedo lentelėje;

(8) būtina pateikti duomenis apie euro zonos rezidentų turto ir (arba) įsipareigojimų sandorius ir pozicijas su kitų euro zonos valstybių narių rezidentais, kad būtų įvykdyti ECB reikalavimai portfelinių investicijų (ir susijusių pajamų) statistikos srityje. Šie duomenys naudojami rengiant euro zonos suvestinius sandorius ir pozicijas portfelinių investicijų įsipareigojimų dalyje ir portfelinių investicijų pajamų debeto duomenis. Tai atitinka nacionalinius reikalavimus arba nusistovėjusią praktiką;

(9) euro zonos mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso ketvirtiniai statistiniai duomenys naudojami likusio pasaulio sąskaitai sudaryti euro zonos ketvirtinėse finansinėse sąskaitose.

([1]) COM(2010) 774 galutinis.

▼B

Šiam tikslui reikia rinkti ir rengti informaciją apie sandorius ir pozicijas kitų euro zonos valstybių narių rezidentų atžvilgiu, kaip nurodyta šiose gairėse;

(10) centrinė vertybinių popierių duomenų bazė (toliau – CVPDB) yra prieinama NCB ir kitoms kompetentingoms institucijoms atsižvelgiant į licencijas ir kitus atitinkamus apribojimus. CVPDB bus pagrindinis vertybinių popierių duomenų šaltinis, naudojamas rengiant reikalingus euro zonos portfelinių investicijų sandorių ir pozicijų statistinius duomenis. Visų pirma, CVPDB informaciją derinant su duomenimis, surinktais pagal kiekvieną vertybinį popierių, turėtų būti įmanoma tiksliai parengti sandorių ir pozicijų duomenis apie euro zonos rezidentų išleistus portfelinių investicijų vertybinius popierius, kuriuos turi kitų euro zonos valstybių narių rezidentai. Tai galiausiai leis parengti duomenis apie euro zonos portfelinių investicijų įsipareigojimus, paskirstytus pagal sektorius;

(11) siekiant įvertinti euro, kaip investicijų valiutos, vaidmenį, metiniam tarptautinio euro vaidmens tyrimui reikalingi statistiniai duomenys apie skolos vertybinių popierių sandorius ir pozicijas, paskirstytus pagal valiutą;

(12) ECBS reikia išsamių statistinių duomenų ne euro zonoje esančių subjektų turimų eurų banknotų kiekiui įvertinti. Šiam tikslui ypač svarbi statistinė informacija apie eurų banknotų tarptautinį vežimą tarp valstybių narių, kurių valiuta yra euro, ir ne euro zonos šalių. Tokia statistika reikalinga siekiant palengvinti sprendimų priėmimą eurų banknotų leidimo srityje, ypač planuojant eurų banknotų gamybą, valdant atsargas ir koordinuojant NCB ir ECB eurų banknotų leidimą ir perdavimą pagal atitinkamas jų kompetencijos sritis. Eurų banknotų vežimo statistika padeda vertinant pinigų ir užsienio valiutos pokyčius ir yra reikalinga euro kaip investicinės valiutos ne euro zonoje vaidmeniui įvertinti;

(13) euro zonos mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistinių duomenų bei tarptautinių atsargų šablono kokybė turėtų būti vertinama atsižvelgiant į ECB statistikos kokybės sistemą. NCB, bendradarbiaudami su kitomis kompetentingomis institucijomis, prireikus turėtų įvertinti jų teikiamų duomenų kokybę;

(14) vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 2533/98 3a straipsniu ir Viešuoju Europos centrinių bankų sistemos įsipareigojimu dėl Europos statistikos, ECBS vystant, rengiant ir platinant Europos

▼B

statistiką taikomi nešališkumo, objektyvumo, profesinio nepriklausomumo, ekonomiškumo, statistinių duomenų konfidencialumo, atskaitomybės naštos mažinimo ir labai geros rezultatų kokybės principai;

(15) konfidencialios statistinės informacijos perdavimas iš NCB į ECB vyksta tokiu mastu ir taip išsamiai, kiek reikalinga ECBS uždaviniams vykdyti. Jeigu statistinės informacijos, kuri pažymėta kaip konfidenciali, šaltinis yra ne NCB, o kitos kompetentingos institucijos, ECB turėtų naudotis tokia konfidencialia statistine informacija atsižvelgdamas į Reglamentą (EB) Nr. 2533/98;

(16) reikia nustatyti tvarką, pagal kurią būtų veiksmingai atlikti šių gairių priedų techniniai daliniai pakeitimai, jeigu tokie daliniai pakeitimai nepakeičia esminio konceptualaus pagrindo ir nedaro poveikio valstybių narių atskaitingųjų agentų atskaitomybės naštai. Laikantis šios tvarkos, bus atsižvelgiama į ECBS statistikos komiteto nuomonę. NCB gali siūlyti tokius techninius dalinius pakeitimus per ECBS statistikos komitetą,

PRIĖMĖ ŠIAS GAIRES:

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiose gairėse:

1) išorės sektoriaus statistika – mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistika, tarptautinių atsargų šablonas ir eurų banknotų tarptautinio vežimo statistika;

2) mokėjimų balansas – statistinė ataskaita, parodanti atitinkamai paskirstytus tarptautinius sandorius, įvykusius per nagrinėjamą laikotarpį;

3) tarptautinių investicijų balansas – balansas, parodantis atitinkamai paskirstytus tarptautinio finansinio turto ir įsipareigojimų tam tikros ataskaitinės dienos likučius;

4) tarptautinių atsargų šablonas – statistinė ataskaita, parodanti atitinkamai paskirstytų oficialiųjų tarptautinių atsargų, kito turto užsienio valiutomis ir su atsargomis susijusių Eurosistemos įsipareigojimų tam tikros ataskaitinės dienos likučius;

5) eurų banknotų tarptautinis vežimas – eurų banknotų eksportas ir (arba) importas;

6) eurų banknotų eksportas – eurų banknotų pristatymas iš NCB ar kitos pinigų finansinės institucijos (PFI), kuri yra euro zonos rezidentė, bet kokiam juridiniam asmeniui, esančiam ne euro zonoje;

▼B

7) eurų banknotų importas – eurų banknotų pristatymas iš bet kokio juridinio asmens, esančio ne euro zonoje, NCB ar kitai PFI, kuri yra euro zonos rezidentė;

8) rezidentas ir rezidavimas atitinka reikšmes, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 2533/98 1 straipsnio 4 dalyje;

9) likęs pasaulis – visos tarptautinės organizacijos ir rezidentai visose teritorijose, išskyrus konkrečią euro zonos valstybę narę, kurie veikia kaip tos valstybės narės rezidentų kitos sandorio pusės šalys;

10) tarptautinis sandoris – bet koks sandoris, kuris visiškai ar dalinai sukuria ar atlygina reikalavimus ar skolas, arba bet kokį sandorį, kuris numato teisės į objektą perdavimą tarp euro zonos valstybės narės rezidentų ir tos valstybės narės nerezidentų;

11) tarptautinės finansinės pozicijos – euro zonos valstybės narės turimi finansiniai reikalavimai ir finansiniai įsipareigojimai nerezidentams. Tarptautinės finansinės pozicijos taip pat apima: a) žemę, kitą materialųjį nesukurtą turtą bei kitą nekilnojamąjį turtą, kuris fiziškai yra ne euro zonos valstybėje narėje, kuris nuosavybės teise priklauso tos valstybės narės rezidentams, ir (arba) fiziškai yra euro zonos valstybėje narėje ir nuosavybės teise priklauso nerezidentams; ir b) piniginį auksą bei specialiąsias skolinimosi teises (SST), kurios nuosavybės teise priklauso rezidentams;

12) perkainojimas – tarptautinių finansinių pozicijų padidėjimas ir sumažėjimas, atsirandantis dėl valiutos kurso ir (arba) kitų kainų pokyčių;

13) oficialiosios tarptautinės atsargos – labai likvidūs, antrinėje rinkoje paklausūs ir kredito atžvilgiu patikimi Eurosistemos reikalavimai ne euro zonos rezidentams, išreikšti valiutomis, išskyrus eurą, taip pat auksas, atsargų pozicijos TVF bei turimos SST;

14) kitas turtas užsienio valiutomis: a) Eurosistemos reikalavimai euro zonos rezidentams, išreikšti valiutomis, išskyrus eurą, ir b) Eurosistemos reikalavimai ne euro zonos rezidentams, išreikšti valiutomis, išskyrus eurą, kurie neatitinka oficialiosioms tarptautinėms atsargoms taikomų likvidumo, paklausos antrinėse rinkose ir kredito patikimumo kriterijų;

15) su atsargomis susiję įsipareigojimai – iš anksto nustatyti ir sąlyginiai trumpalaikiai grynieji srautai, darysiantys įtaką Eurosistemai, panašiai kaip Eurosistemos oficialiosios tarptautinės atsargos ir kitas turtas užsienio valiutomis;

16) duomenų rinkimas pagal kiekvieną vertybinį popierių – duomenų, paskirstytų atskirai pagal kiekvieną vertybinį popierių, rinkimas;

▼M2

17) skelbtini nacionalinių duomenų rinkiniai – duomenys, atitinkantys II priedo 2A ir 4A lentelėse nurodytus duomenis, kurie yra pateiktų duomenų pogrupiai, atitinkamai, II priedo 2 ir 4 lentelėse.

▼B

2 straipsnis

NCB statistiniai įsipareigojimai

▼M2

1. NCB pateikia ECB duomenis apie tarptautinius sandorius, pozicijas ir perkainojimus, taip pat apie oficialiųjų tarptautinių atsargų, kito turto užsienio valiutomis ir su atsargomis susijusių įsipareigojimų likučius. Šie duomenys pateikiami kaip nurodyta II priedo 1–5 lentelėse ir laikantis 3 straipsnyje nurodytų terminų.

1a. II priedo 2A ir 4A lentelėse pateikti pogrupiai yra prieinami ECB, kai pateikiami to paties priedo 2 lentelėje ir 4 lentelėje nurodyti duomenys. Jie apima ketvirčio tarptautinius sandorius ir pozicijas, kurie perduodami laikantis 3 straipsnyje nurodytų terminų ketvirčio mokėjimų balansui ir tarptautinių investicijų balansui.

▼B

2. NCB taip pat pateikia ECB duomenis apie eurų banknotų tarptautinius vežimus kaip nurodyta II priedo 6 lentelėje. NCB pateikia duomenis apie eurų banknotų tarptautinius vežimus, kai visų tarptautinių vežimų sumos geriausias įvertis per praėjusius metus viršija 1 000 mln. eurų.

3. Duomenys pateikiami kartu su lengvai prieinama informacija apie atskirus svarbius įvykius ir apie patikslinimų priežastis, kai dėl tokių atskirų svarbių įvykių arba patikslinimų padaromi dideli duomenų pakeitimai arba kai to prašo ECB. Prieinama informacija apie atskirus svarbius įvykius taip pat keičiamasi su kitais euro zonos NCB pagal esamus susitarimus, pavyzdžiui dėl tiesioginių užsienio investicijų.

4. Mėnesio ir ketvirčio sandoriams ir ketvirčio pozicijoms reikalingi duomenys pateikiami ECB kaip nustatyta I, II ir III prieduose, kurie atitinka galiojančius tarptautinius standartus, ypač BV6. Mėnesio tarptautinių atsargų šablonui reikalingi duomenys pateikiami ECB kaip nustatyta I, II ir III prieduose, kurie atitinka TVF gaires dėl Tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo šablono.

5. Reikalingi mokėjimų balanso duomenys pateikiami kas mėnesį ir kas ketvirtį. Reikalingi tarptautinių atsargų šablono duomenys pateikiami kas mėnesį. Reikalingi tarptautinių investicijų balanso duomenys pateikiami kas ketvirtį. Reikalingi eurų banknotų tarptautinių vežimų duomenys pateikiami kas mėnesį.

6. Portfelinių investicijų duomenų rinkimo sistemos turi atitikti vieną iš modelių, pateiktų VI priedo lentelėje.

7. Euro zonos plėtros atveju, naujos valstybės narės NCB ir visų kitų euro zonos valstybių narių NCB tuo metu, kai tokia valstybė narė įsiveda eurą, pateikia ECB istorinius duomenis, kad būtų galima parengti naujos sudėties euro zonos suvestinius duomenis. Šie NCB

▼B

pateikia istorinius duomenis nuo 2008 metų remdamiesi geriausiais vertinimais. Kiekvienu atveju ECB vykdomoji valdyba, ECBS statistikos komitetui pasiūlius, nusprendžia dėl duomenų, kuriuos reikia pateikti, straipsnių ir paskirstymo.

Jei valstybė narė, kuri įsiveda eurą, prie Sąjungos prisijungė po 2007 m., istoriniai duomenys apima bent laikotarpį, nuo kurio pradžios ši valstybė narė prisijungė prie Sąjungos.

8. Euro zonos plėtros atveju, tos euro zonos valstybės narės, kurios buvo pinigų sąjungoje prieš fiziškai įvedant eurą, pateikia istorinius to laikotarpio duomenis tos pinigų sąjungos visumos atžvilgiu.

Nukrypstant nuo 2 straipsnio 7 dalies, nereikalaujama, kad *Banque centrale du Luxembourg* teiktų laikotarpio, kuris baigėsi 2001 m. gruodžio mėn., istorinius duomenis. *Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique* teikia laikotarpio, kuris baigėsi 2001 m. gruodžio mėn., Belgijos ir Liuksemburgo bendrus istorinius duomenis. Ta pati tvarka taikoma ir tuo atveju, kai laikotarpio iki fizinio euro įvedimo istorinių duomenų reikalaujama dėl metodologinių ar bet kokių kitų reikalavimų pakeitimų.

3 straipsnis

Savalaikiškumas

1. Duomenys, reikalingi euro zonos mėnesio mokėjimų balansui parengti, ir euro zonos oficialiųjų tarptautinių atsargų perkainojimo duomenys pateikiami ECB iki 44-tos kalendorinės dienos pasibaigus mėnesiui, kurio duomenys teikiami, 14 val. Vidurio Europos laiku (CET) ([1]).

2. Duomenys, reikalingi euro zonos ketvirčio mokėjimų balansui ir ketvirčio tarptautinių investicijų balansui parengti, pateikiami ECB:

a) nuo 2014 iki 2016 m. – iki 85-os kalendorinės dienos pasibaigus ketvirčiui, kurio duomenys teikiami, 14 val.;

▼M2

b) nuo 2017 m. – iki 82-os kalendorinės dienos pasibaigus ketvirčiui, kurio duomenys teikiami.

———————

▼B

3. Duomenys, reikalingi Eurosistemos tarptautinių atsargų šablonui parengti, pateikiami ECB iki 10-os kalendorinės dienos pasibaigus mėnesiui, kurio duomenys teikiami, 14 val.

4. Reikalingi eurų banknotų tarptautinio vežimo duomenys, kaip nustatyta II priedo 6 lentelėje, pateikiami ECB iki 35-os kalendorinės dienos pasibaigus mėnesiui, kurio duomenys teikiami, 14 val.

([1]) Šiose gairėse visos laiko nuorodos daromos CET laiku, kuris atsižvelgia į Vidurio Europos vasaros laiko pasikeitimus.

▼B

5. Jeigu 1–4 dalyse nurodytas terminas sutampa su TARGET2 uždarymo diena, jis pratęsiamas iki kitos TARGET2 veikimo dienos ([1]).

6. 1–5 dalyse nurodytų duomenų rinkimas šalies mastu organizuojamas taip, kad būtų laikomasi šių terminų.

▼M2

Article 3a

ECB atliekamas duomenų perdavimas ir skelbimas

1. ECB perduoda NCB euro zonos suvestinius duomenis, kuriuos jis skelbia, bei pagal 2 straipsnį surinktus skelbtinus nacionalinių duomenų rinkinius.

2. ECB gali paskelbti skelbtinus nacionalinių duomenų rinkinius, kai paskelbiami atitinkami euro zonos suvestiniai duomenys.

▼B

4 straipsnis

Bendradarbiavimas su kompetentingomis institucijomis, išskyrus NCB

1. Jeigu dalies ar visų 2 straipsnyje apibūdintų duomenų šaltinis yra ne NCB, o kitos kompetentingos institucijos, NCB nustato atitinkamas bendradarbiavimo su šiomis institucijomis taisykles, kad užtikrintų pastovią duomenų perdavimo struktūrą, kuri atitiktų ECB standartus, visų pirma dėl duomenų kokybės, ir visus kitus šiose gairėse nustatytus ECB reikalavimus, nebent toks pat rezultatas jau pasiektas nacionalinės teisės aktais.

2. NCB atsako už sąvokų, metodologijos ir duomenų rinkimo, rengimo, analizės ir perdavimo tvarkymą ir plėtojimą mokėjimų balanso finansinės sąskaitos, susijusių pajamų ir tarptautinių investicijų balanso srityse.

3. Jeigu statistinės informacijos, kuri pažymėta kaip konfidenciali, šaltinis yra ne NCB, o kitos kompetentingos institucijos, ECB naudojasi tokia informacija vadovaudamasis Reglamentu (EB) Nr. 2533/98.

5 straipsnis

Informacijos perdavimo standartas

Reikalinga statistinė informacija pateikiama ECB tokia forma, kuri atitinka IV priede nustatytus reikalavimus.

6 straipsnis

Statistinės informacijos kokybė

1. Nepažeisdami V priede nustatytų ECB stebėsenos uždavinių, NCB, prireikus bendradarbiaudami su kitomis kompetentingomis institucijomis, kaip nurodyta 4 straipsnyje, užtikrina Europos Centriniam

([1]) TARGET2 uždarymo dienos ir veikimo dienos skelbiamos ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu ir Eurosistemos interneto svetainėse.

▼B

Bankui teikiamos statistinės informacijos stebėseną ir kokybės įvertinimą. ECB taip pat vertina šiuos duomenis. Vertinimas turi būti atliekamas laiku. ECB vykdomoji valdyba kasmet teikia Valdančiajai tarybai ataskaitas apie duomenų kokybę.

2. Duomenų apie portfelinių investicijų sandorius ir pozicijas bei apie susijusias pajamas kokybės įvertinimas priklauso nuo to, ar CVPDB yra pakankamai informacijos apie vertybinius popierius ir ar jos kokybė yra pakankama.

▼M2

3. Jei duomenys II priedo 1–5 lentelių straipsniui yra nereikšmingi arba mažareikšmiai euro zonos ir nacionalinei statistikai, arba duomenys šiam straipsniui negali būti surinkti pagrįstomis sąnaudomis, leidžiama pateikti geriausius duomenų įverčius, pagrįstus patikima statistine metodologija, jeigu dėl to nesumažės statistikos analitinė vertė. Be to, geriausius duomenų įverčius leidžiama pateikti šiems II priedo 1, 2, 2A ir 6 lentelių paskirstymams:

a) pirminių pajamų straipsnio „kitos investicijos“ dalims;

b) „kitų pirminių pajamų“ ir „antrinių pajamų“ straipsnių dalims;

c) kapitalo sąskaitos straipsnio „kapitalo pervedimai“ dalims;

d) išvestinių finansinių įsipareigojimų geografiniam paskirstymui;

e) ISIN kodo neturinčių investicinių fondų akcijų reinvesticijų kreditams;

f) investicinių fondų akcijų su ISIN kodu investicijų pajamų kreditams (tol, kol laikoma, kad CVPDB gali tinkamai nukrypti nuo šio straipsnio);

g) banknotų tarptautinio vežimo paskirstymui pagal nominalą.

▼B

4. Stebėdamas statistinės informacijos kokybę, ECB gali peržiūrėti šių duomenų patikslinimus: pirma, siekiant įtraukti paskutinį statistinės informacijos įvertinimą, taip pagerinant kokybę; ir antra, kiek įmanoma užtikrinti atitinkamų skirtingo periodiškumo mokėjimų balanso straipsnių suderinamumą.

7 straipsnis

Supaprastinta dalinių pakeitimų tvarka

Atsižvelgdama į ECBS statistikos komiteto nuomonę, ECB vykdomoji valdyba turi teisę padaryti šių gairių priedų techninius dalinius pakeitimus, jeigu tokie daliniai pakeitimai nepakeičia esminio konceptualaus pagrindo ir nedaro poveikio valstybių narių atskaitingųjų agentų atskaitomybės naštai.

▼B

8 straipsnis

Pirmasis duomenų perdavimas ECB

1. Mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistiniai duomenys bei tarptautinių atsargų šablonas pirmą kartą perduodami 2014 m. birželio mėn.

2. Eurų banknotų tarptautinio vežimo duomenys pirmą kartą perduodami 2013 m. kovo mėn.

9 straipsnis

Panaikinimas

1. Gairės ECB/2004/15 panaikinamos nuo 2014 m. birželio 1 d.

2. Nuorodos į Gaires ECB/2004/15 laikomos nuorodomis į šias gaires.

10 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šios gairės įsigalioja 2012 m. kovo 1 d.

2. Nepažeidžiant 8 straipsnio 2 dalies, šios gairės taikomos nuo 2014 m. birželio 1 d.

11 straipsnis

Adresatai

Šios gairės skirtos visiems Eurosistemos centriniams bankams.

▼B

I PRIEDAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO STATISTINIAI REIKALAVIMAI

1. **Mokėjimų balanso statistika**

Europos Centrinis Bankas (ECB) reikalauja mokėjimų balanso statistinius duomenis teikti dviem periodais: kas mėnesį ir kas ketvirtį, atsižvelgiant į atitinkamus kalendorinius laikotarpius. Metiniai duomenys parengiami sudedant valstybių narių pateiktus atitinkamų metų ketvirčių duomenis. Kiek įmanoma, šie statistiniai duomenys turėtų atitikti kitus pinigų politikai vykdyti teikiamus statistinius duomenis.

1.1. *Mėnesio mokėjimų balanso statistika*

T i k s l a s

Euro zonos mėnesio mokėjimų balanso tikslas yra parodyti pagrindinius straipsnius, įtakojančius pinigų aplinką ir valiutų rinkas (žr. II priedo 1 lentelę).

R e i k a l a v i m a i

Svarbu, kad duomenys būtų tinkami euro zonos mokėjimų balansui sudaryti.

Atsižvelgdamas į trumpą mėnesio mokėjimų balanso duomenų pateikimo terminą, labai bendrą duomenų pobūdį bei jų panaudojimą pinigų politikos tikslams bei užsienio valiutos operacijoms, ECB leidžia, jeigu tai neišvengiama, šiek tiek nukrypti nuo tarptautinių standartų (žr. šių gairių 2 straipsnio 4 dalį). Nereikalaujama pateikti duomenų, parengtų remiantis tik kaupimo ar įvykdytų sandorių pagrindu. Kada būtina laikytis termino, ECB priims duomenų įverčius ar preliminarius duomenis.

Kiekvienoje plačioje sandorių kategorijoje reikalaujama parodyti turtą ir įsipareigojimus (arba kreditą ir debetą einamosios sąskaitos straipsniuose). Todėl reikia, kad NCB išorės sektoriaus sandorius su kitų euro zonos valstybių narių rezidentais atskirtų nuo sandorių ne euro zonoje. NCB atlieka tai nuolat.

Pasikeitus euro zonos dalyvių skaičiui, NCB turi pakeisti euro zonos šalių sudėties apibrėžimą nuo tos dienos, kai įsigalioja narystės pasikeitimas. Reikalaujama, kad ir ankstesnės sudėties euro zonos valstybių narių, ir naujų euro zonos valstybių narių NCB teiktų geriausius apskaičiuotus istorinius duomenis, kurie apimtų išplėstą euro zoną.

Siekiant kas mėnesį prasmingai agreguoti su euro zona susijusius portfelinių investicijų duomenis, reikia atskirti euro zonos rezidentų išleistų vertybinių popierių sandorius ir ne euro zonos rezidentų išleistų vertybinių popierių sandorius. euro zonos portfelinių investicijų turto dalies sandorių grynąja verte statistiniai duomenys rengiami agreguojant pateiktus ne euro zonos rezidentų išleistų vertybinių popierių sandorių grynąja verte duomenis. euro zonos portfelinių investicijų įsipareigojimų dalies sandorių grynąja verte statistiniai duomenys rengiami konsoliduojant visų nacionalinių įsipareigojimų sandorius grynąja verte ir euro zonos rezidentų išleistų ir įsigytų vertybinių popierių sandorius grynąja verte.

Analogiškas suvestinių duomenų atskaitomybės reikalavimas bei parengimo metodas yra taikomas portfelinių investicijų pajamoms.

▼B

Kad būtų galima parengti mokėjimų balanso pinigų apžvalgą, NCB turi pateikti duomenis, paskirstytus pagal institucinius sektorius. Mėnesio mokėjimų balanse yra išskiriami šie sektoriai:

— tiesioginės investicijos: a) indėlius priimančios bendrovės, išskyrus centrinį banką; b) pinigų rinkos fondai; c) valdžios sektorius; d) kiti sektoriai,

— portfelinių investicijų turtas ir kitos investicijos: a) centrinis bankas; b) indėlius priimančios bendrovės, išskyrus centrinį banką; c) pinigų rinkos fondai; d) valdžios sektorius; e) kiti sektoriai.

Rengiant mokėjimų balanso paskirstymą pagal sektorius, kuris leistų parengti pinigų apžvalgą, iš NCB bus reikalaujama pateikti duomenis apie euro zonos rezidentų išleistų vertybinių popierių sandorius grynąja verte, paskirstytus pagal institucinį sektorių, kuriam priklauso emitentas. Be to, portfelinių investicijų įsipareigojimai apims paskirstymą pagal vidaus emitento institucinį sektorių.

Tada euro zonos portfelinių investicijų įsipareigojimų dalies sandorių grynąja verte statistiniai duomenys, paskirstyti pagal sektorių, rengiami konsoliduojant atitinkamų sektorių bendruosius nacionalinius įsipareigojimus grynąja verte ir atitinkamus euro zonos rezidentų išleistų ir įsigytų vertybinių popierių sandorius grynąja verte.

NCB (ir, kai tinkama, kitos kompetentingos institucijos) renka portfelinių investicijų duomenis pagal vieną iš modelių, pateiktų VI priedo lentelėje.

▼M2

1.2. *Ketvirčio mokėjimų balanso statistika*

T i k s l a s

Euro zonos ketvirčio mokėjimų balanso tikslas – pateikti išsamesnę informaciją, kuri leistų plačiau analizuoti tarptautinius sandorius. Ketvirčio mokėjimų balanso duomenys taip pat yra dėmesingo šalies ekonomikos stebėjimo pagrindas.

Ši statistika žymiai padeda sudarant euro zonos sektorių ir finansines ataskaitas bei kartu su Europos Komisija (Eurostatu) bendrai skelbiant Sąjungos / euro zonos mokėjimų balansą.

R e i k a l a v i m a i

Kiek įmanoma, ketvirčio mokėjimų balanso statistika atitinka tarptautinius standartus (žr. šių gairių 2 straipsnio 4 dalį). Reikalaujamas ketvirčio mokėjimų balanso statistinių duomenų paskirstymas pateikiamas II priedo 2 ir 2A lentelėje. Suderintos kapitalo ir finansinių sąskaitų sąvokos ir apibrėžtys nustatytos III priede.

Ketvirčio einamosios sąskaitos straipsnių paskirstymas yra panašus į reikalaujamą mėnesio duomenų paskirstymą. Tačiau pajamų straipsniams reikalingas išsamesnis ketvirčio duomenų paskirstymas.

Finansinės sąskaitos straipsnio „kitos investicijos“ atžvilgiu ECB vadovaujasi Tarptautinio valiutos fondo (TVF) Mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso vadovo šeštojo leidimo (toliau – BV6) reikalavimais. Paskirstymas pateikiamas kitaip (t. y. pirmiausia paskirstoma pagal sektorius). Tačiau šis paskirstymas pagal sektorius atitinka BV6 paskirstymą, kuriame pirmenybė teikiama priemonėms. Kaip ir BV6, grynieji pinigai ir indėliai atskiriami nuo paskolų ir kitų investicijų.

▼M2

NCB privalo atskirti sandorius su euro zonos valstybėmis narėmis nuo visų kitų tarptautinių sandorių. Euro zonos investicijų portfelio turto sandorių grynąja verte statistiniai duomenys rengiami agreguojant pateiktus ne euro zonos rezidentų išleistų vertybinių popierių sandorių grynąja verte duomenis. Euro zonos investicijų portfelio sandorių grynąja verte įsipareigojimų statistiniai duomenys parengiami konsoliduojant visų nacionalinių įsipareigojimų sandorius grynąja verte ir sandorius dėl vertybinių popierių, kuriuos išleido ir nupirko euro zonos rezidentai, grynąja verte.

Analogiškas suvestinių duomenų atskaitomybės reikalavimas bei parengimo metodas yra taikomas investicijų portfelio pajamoms.

Tiesioginių investicijų duomenis NCB turi pateikti kas ketvirtį, paskirstydami pagal tokius sektorius: a) indėlius priimančios bendrovės, išskyrus centrinį banką; b) valdžios sektorius; c) finansų bendrovės, išskyrus PFI; d) ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos. Straipsnių „investicijų portfelio turtas“ ir „kitos investicijos“ duomenų paskirstymas pagal institucinius sektorius atliekamas vadovaujantis TVF standartiniais komponentais, kurie apima: a) centrinį banką; b) indėlius priimančias bendroves, išskyrus centrinį banką; c) pinigų rinkos fondus; d) valdžios sektorių; e) kitas finansų bendroves, išskyrus PFI; f) ne finansų bendroves, namų ūkius ir namų ūkiams paslaugas teikiančias ne pelno institucijas.

Euro zonos investicijų portfelio sandorių grynąja verte įsipareigojimų statistiniams duomenims parengti pagal euro zonos rezidentų emitentų sektorių reikalavimai ketvirčio duomenims yra panašūs į mėnesio mokėjimų balansui taikomus reikalavimus.

Vadovaujantis nacionalinių sąskaitų sistema, BV6 rekomenduoja palūkanas įtraukti remiantis kaupimo principu. Šis reikalavimas turi įtakos einamajai sąskaitai (investicijų pajamoms) ir finansinei sąskaitai.

▼B

2. **Tarptautinių atsargų šablonas**

T i k s l a s

Tarptautinių atsargų šablonas – NCB ir ECB turimų oficialiųjų tarptautinių atsargų, kito turto užsienio valiutomis ir su atsargomis susijusių įsipareigojimų mėnesio ataskaita, kuri pateikiama vadovaujantis TVF gairėse dėl Tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo šablono pateiktu Tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo šablonu. Ši informacija papildo oficialiųjų tarptautinių atsargų duomenis, įtrauktus į euro zonos mokėjimų balansą.

R e i k a l a v i m a i

Euro zonos oficialiosios tarptautinės atsargos yra labai likvidūs, antrinėje rinkoje paklausūs ir kredito atžvilgiu patikimi reikalavimai, kurias ECB („sukauptos atsargos“) ir NCB („nesukauptos atsargos“) turi ne euro zonos rezidentų atžvilgiu, kuriomis atsiskaitoma ir kurios išreikštos konvertuojamomis užsienio valiutomis (t. y. valiutomis, išskyrus eurą), taip pat auksas, atsargų pozicijos TVF ir turimos specialiosios skolinimosi teisės (SST). Į jas gali būti įskaityti grynosios išvestinių finansinių priemonių pozicijos. Oficialiosios tarptautinės atsargos paprastai skaičiuojamos bendrąja verte, neįskaitant jokių su atsargomis susijusių įsipareigojimų. Tik išvestinių finansinių priemonių pozicijos įtraukiamos grynąja verte. Duomenų, kuriuos turi pateikti NCB, paskirstymas pateiktas II priedo 3 lentelės I.A dalyje.

▼B

Užsienio valiutomis išreikštas Eurosistemos turtas, kuris neatitinka šio apibrėžimo, t. y. reikalavimai euro zonos rezidentams ir turtas, laikomas pinigų politikos ar kitais tikslais, kurie nesusiję su mokėjimų balansu ar valiutų kurso politika, įtraukiamas į tarptautinių atsargų šablono straipsnį „kitas turtas užsienio valiutomis“ (II priedo 3 lentelės I.B dalis).

Eurais išreikšti reikalavimai nerezidentams bei euro zonos valstybių narių valdžios turimi likučiai užsienio valiutomis nelaikomi oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis; tokios sumos neįtraukiamos į Eurosistemos atsargų šabloną, o įtraukiamos į tarptautinių investicijų balansą kaip „kitos investicijos“, jeigu tai yra reikalavimai ne euro zonos rezidentams.

Be to, informacija apie iš anksto nustatytus ir sąlyginius trumpalaikius grynuosius srautus, darysiančius įtaką Eurosistemai ir susijusius su Eurosistemos oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis ir kitu turtu užsienio valiutomis, t. y. vadinamuosius „su atsargomis susijusius įsipareigojimus“, turi būti pateikta kaip nurodyta II priedo 3 lentelės II–IV dalyse.

▼M2

3. **Tarptautinių investicijų balanso statistika**

T i k s l a s

Tarptautinių investicijų balansas – visos euro zonos užsienio turto ir įsipareigojimų ataskaita, reikalinga pinigų politikos ir valiutų rinkos analizei. Visų pirma jis padeda įvertinti valstybių narių išorinį pažeidžiamumą ir stebėti pinigus turinčio sektoriaus užsienyje turimo likvidaus turto pokyčius. Ši statistinė informacija labai svarbi rengiant likusio pasaulio sąskaitą euro zonos ketvirčio finansinėse ataskaitose ir taip pat gali padėti rengiant mokėjimų balanso srautus. Ketvirčio tarptautinių investicijų balanso statistiniai duomenys taip pat yra dėmesingo šalies ekonomikos stebėjimo pagrindas.

R e i k a l a v i m a i

NCB privalo kas ketvirtį pateikti tarptautinių investicijų balanso statistinius duomenis apie laikotarpio pabaigos likučius ir perkainojimus dėl valiutos kurso ar kitų kainų pokyčių.

Tarptautinių investicijų balanso duomenys kiek įmanoma turi atitikti tarptautinius standartus (žr. šių gairių 2 straipsnio 4 dalį). ECB parengia tarptautinių investicijų balansą visai euro zonai. Euro zonos tarptautinių investicijų balanso straipsnių paskirstymas pateikiamas II priedo 4 ir 4A lentelėje.

Tarptautinių investicijų balanse parodomi finansiniai likučiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje laikotarpio pabaigos kainomis. Likučių vertė gali pasikeisti dėl toliau išdėstytų veiksnių. Pirma, dalis vertės per ataskaitinį laikotarpį pasikeis dėl finansinių sandorių, kurie įvyko ir buvo įtraukti į mokėjimų balansą. Antra, atitinkamo laikotarpio pradžioje ir pabaigoje pozicijos iš dalies pasikeis dėl parodytų finansinio turto ir įsipareigojimų kainų pokyčių. Trečia, jeigu likučiai yra išreikšti ne apskaitos vienetu, naudojamu tarptautinių investicijų balanse, o kitomis valiutomis, vertei įtakos taip pat turės valiutų keitimo į kitas valiutas kursų pokyčiai. Galiausiai, bet koks kitas pokytis ne dėl pirmiau paminėtų veiksnių bus laikomas atsiradusiu dėl kitų apimties pokyčių per tą laikotarpį.

Siekiant tinkamai suderinti euro zonos finansinius srautus ir likučius, reikia atskirti vertės pokyčius dėl kainos, valiutų kurso pasikeitimų ir dėl kitų apimties pokyčių.

▼M2

Tarptautinių investicijų balanso apimtis turėtų būti kuo panašesnė į ketvirčio mokėjimų balanso srautų apimtį. Sąvokos, apibrėžtys ir paskirstymai atitinka ketvirčio mokėjimų balanso srautams naudojamas sąvokas, apibrėžtis ir paskirstymus.

Kiek įmanoma, tarptautinių investicijų balanso duomenys turėtų būti suderinti su kitais statistiniais duomenimis, pavyzdžiui, pinigų ir bankų statistikos, finansinių sąskaitų ir nacionalinių sąskaitų duomenimis.

Kaip ir mėnesio bei ketvirčio mokėjimų balansuose, savo tarptautinių investicijų balanso statistikoje NCB turi atskirti investicijas euro zonos valstybių narių atžvilgiu nuo visų kitų tarptautinių investicijų pozicijų. Investicijų portfelio sąskaitose turimus vertybinius popierius, išleistus euro zonos rezidentų, reikia atskirti nuo ne euro zonos rezidentų išleistų turimų vertybinių popierių. Euro zonos investicijų portfelio turto grynąja verte statistiniai duomenys parengiami agreguojant ne euro zonos rezidentų išleistų vertybinių popierių turto grynąja verte duomenis. Euro zonos investicijų portfelio įsipareigojimų grynąja verte statistiniai duomenys parengiami konsoliduojant visus nacionalinius įsipareigojimus grynąja verte ir euro zonos rezidentų išleistus ir nupirktus turimus vertybinius popierius grynąja verte.

Tarptautinių investicijų balanse investicijų portfelio turtas ir įsipareigojimai parengiami tik pagal likučių duomenis.

NCB (ir, kai tinkama, kitos kompetentingos statistikos institucijos) renka bent jau duomenis apie ketvirčio investicijų portfelio turto ir įsipareigojimų likučius pagal kiekvieną vertybinį popierių vadovaudamiesi vienu iš VI priedo lentelėje pateiktų modelių.

▼B

4. **Oficialiųjų tarptautinių atsargų mėnesio perkainojimai dėl valiutos kurso ir kitų kainų pokyčių**

Tikslas

Euro zonos oficialiųjų tarptautinių atsargų mėnesio perkainojimai padeda įvertinti euro zonos išorinį pažeidžiamumą.

Reikalavimai

NCB privalo kas mėnesį pateikti oficialiųjų tarptautinių atsargų perkainojimų dėl valiutos kurso ir kitų kainų pokyčių statistinius duomenis. Šie duomenys atitinka tarptautinius standartus (žr. šių gairių 2 straipsnio 4 dalį).

Šiai ataskaitai reikalingas paskirstymas pateiktas II priedo 5 lentelėje.

Oficialiųjų tarptautinių atsargų perkainojimai parodo turto padidėjimą ar sumažėjimą, t. y. oficialiųjų tarptautinių atsargų piniginės vertės pokyčius, kurie atsiranda dėl jų kainų lygio ir struktūros pokyčių.

5. **Eurų banknotų tarptautinio vežimo mėnesio duomenys pagal nominalą**

Tikslas

ECBS reikia išsamios statistikos ne euro zonoje esančių subjektų turimų eurų banknotų kiekiui įvertinti. Šiam tikslui ypač svarbi statistinė informacija apie eurų banknotų tarptautinį vežimą tarp euro zonos šalių ir ne euro zonos šalių. Tokia statistika reikalinga siekiant palengvinti sprendimų priėmimą eurų banknotų leidimo srityje, ypač planuojant eurų banknotų gamybą, valdant atsargas ir

▼B

koordinuojant NCB ir ECB eurų banknotų leidimą ir perdavimą atitinkamose jų kompetencijos srityse. Eurų banknotų vežimo statistika padeda įvertinti pinigų ir užsienio valiutos pokyčius ir yra reikalinga euro, kaip investicinės valiutos ne euro zonoje, vaidmeniui įvertinti.

R e i k a l a v i m a i

NCB privalo kas mėnesį pateikti informaciją apie eurų banknotų importą ir eksportą iš euro zonos valstybių narių į ne euro zonos šalis ir atvirkščiai, kaip nurodyta II priedo 6 lentelėje. Paskirstymas pagal nominalą reikalaujamas geriausių duomenų pagrindu.

▼B

II PRIEDAS

REIKALAUJAMI PASKIRSTYMAI

1 lentelė

Mėnesio mokėjimų balansas

	Kreditas	Debetas	
1. **Einamoji sąskaita** (1)			
Prekės (2)	Geo 3 (3)	Geo 3	
Paslaugos	Geo 3	Geo 3	
Pirminės pajamos			
Darbo pajamos	Geo 3	Geo 3	
Investicijų pajamos			
Tiesioginės investicijos			
Nuosavybės priemonės	Geo 3	Geo 3	
Iš jų: reinvesticijos, paskirstytos pagal rezidento sektorių (Sek 1) (4)	Geo 2	Geo 2	
Skolos priemonės	Geo 3	Geo 3	
Portfelinės investicijos			
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 3	Geo 1	
Skolos vertybiniai popieriai	Geo 3	Geo 1	
Kitos investicijos	Geo 3	Geo 3	
Iš jų: palūkanos	Geo 2	Geo 2	
Oficialiosios tarptautinės atsargos	Geo 3	Geo 3	
Iš jų: palūkanos	Geo 2	Geo 2	
Kitos pirminės pajamos	Geo 3	Geo 3	
Antrinės pajamos	Geo 3	Geo 3	
2. **Kapitalo sąskaita**	Geo 3	Geo 3	
	Grynasis įsigytas finansinis turtas	Grynieji prisiimti įsipareigojimai	Grynosios investicijos
3. **Finansinė sąskaita**			
Tiesioginės investicijos			
Nuosavybės priemonės pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2	Geo 2	
Skolos priemonės pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2	Geo 2	
Portfelinės investicijos			
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2	Geo 1	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 1)	Geo 2		
Skolos vertybiniai popieriai			
Trumpalaikiai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2	Geo 1	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 1)	Geo 2		

▼B

	Grynasis įsigytas finansinis turtas	Grynieji prisiimti įsipareigojimai	Grynosios investicijos
Ilgalaikiai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2	Geo 1	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 1)	Geo 2		
Išvestinės finansinės priemonės (neįtrauktos į oficialiąsias tarptautines atsargas) ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai			Geo 2
Kitos investicijos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2	Geo 2	
Iš jų: pinigai ir indėliai	Geo 2	Geo 2	
Oficialiosios tarptautinės atsargos			
Piniginis auksas			
Luitinis auksas	Geo 1		
Nepaskirtojo aukso sąskaitos	Geo 1		
Specialiosios skolinimosi teisės (SST)	Geo 1		
Atsargų pozicijos Tarptautiniame valiutos fonde (TVF)	Geo 1		
Kitas oficialiųjų tarptautinių atsargų turtas			
Pinigai ir indėliai			
Reikalavimai pinigų institucijoms, TVF ir Tarptautinių atsiskaitymų bankui (TAB)	Geo 1		
Reikalavimai kitiems subjektams (bankams)	Geo 1		
Vertybiniai popieriai			
Skolos vertybiniai popieriai			
Trumpalaikiai	Geo 1		
Ilgalaikiai	Geo 1		
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 1		
Išvestinės finansinės priemonės (grynosios)	Geo 1		
Kiti reikalavimai	Geo 1		

([1]) Pasirinktų straipsnių sąvokos ir apibrėžtys nustatytos III priede.
([2]) Apima užsienio prekybos apyvartos kainų skirtumo ir kvazitranzitinės prekybos patikslinimus.
([3]) Reikalaujamo geografinio paskirstymo duomenys pateikiami 7 lentelėje.
([4]) Reikalaujamo institucinio sektoriaus paskirstymo duomenys pateikiami 8 lentelėje.

▼M2

2 lentelė

Ketvirčio mokėjimų balansas

	Kreditas	Debetas
1. **Einamoji sąskaita** ([1])		
Prekės	Geo 4 ([2])	Geo 4
Mokėjimų balanse apskaičiuoti bendrosios prekybos duomenys	Geo 3	Geo 3
Grynasis perparduotų prekių eksportas	Geo 3	
Įsigytos prekės, skirtos perparduoti (neigiamas kreditas)	Geo 3	

▼M2

	Kreditas	Debetas
Perparduotos prekės	Geo 3	
Nepiniginis auksas	Geo 3	Geo 3
Prekės ženklo kūrimas – kvazitranzitinės prekybos kainų skirtumo koregavimas	Geo 4	Geo 4
Paslaugos	Geo 4	Geo 4
Kitiems asmenims priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugos	Geo 4	Geo 4
Kitur neįtrauktos priežiūros ir remonto paslaugos	Geo 4	Geo 4
Transportas	Geo 4	Geo 4
Kelionės	Geo 4	Geo 4
Statybos	Geo 4	Geo 4
Draudimo ir pensijų paslaugos	Geo 4	Geo 4
Finansinės paslaugos	Geo 4	Geo 4
Aiškiai įkainotos ir kitos finansinės paslaugos	Geo 3	Geo 3
Netiesiogiai apskaičiuotos finansinio tarpininkavimo paslaugos (NAFTAP)	Geo 3	Geo 3
Kitur neįtraukti mokesčiai už intelektinės nuosavybės naudojimą	Geo 4	Geo 4
Telekomunikacijų, kompiuterinės ir informacinės paslaugos	Geo 4	Geo 4
Kitos verslo paslaugos	Geo 4	Geo 4
Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos	Geo 3	Geo 3
Profesinės ir konsultacinės valdymo paslaugos	Geo 3	Geo 3
Techninės, su prekyba susijusios ir kitos verslo paslaugos	Geo 3	Geo 3
Asmeninės, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugos	Geo 4	Geo 4
Kitur nenurodytos valdžios sektoriaus prekės ir paslaugos	Geo 4	Geo 4
Pirminės pajamos		
Darbo pajamos	Geo 4	Geo 4
Investicijų pajamos		
Tiesioginės investicijos		
Nuosavybės priemonės	Geo 4	Geo 4
Dividendai ir mokėjimai iš kvazibendrovių pajamų		
Tiesioginių investicijų įmonėse	Geo 3	Geo 3
Tiesioginio investuotojo įmonėje (priešpriešinės investicijos)	Geo 3	Geo 3

▼M2

	Kreditas	Debetas
Tarp susietų įmonių	Geo 3	Geo 3
Pagal rezidento sektorių (Sek 2) ([3])	Geo 2	Geo 2
Reinvesticijos	Geo 4	Geo 4
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2	Geo 2
Skolos priemonės	Geo 4	Geo 4
Tiesioginių investicijų įmonėse	Geo 3	Geo 3
Tiesioginio investuotojo įmonėje (priešpriešinės investicijos)	Geo 3	Geo 3
Tarp susietų įmonių	Geo 3	Geo 3
Iš jų: palūkanos		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2	Geo 2
Investicijų portfelis		
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 4	Geo 1
Nuosavybės vertybiniai popieriai		
Dividendai		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)	Geo 2	
Investicinių fondų akcijos		
Dividendai		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)	Geo 2	
Reinvesticijos		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)	Geo 2	
Skolos vertybiniai popieriai		
Trumpalaikiai	Geo 4	Geo 1
Palūkanos		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)	Geo 2	
Ilgalaikiai	Geo 4	Geo 1
Palūkanos		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)	Geo 2	
Kitos investicijos	Geo 4	Geo 4
Mokėjimai iš kvazibendrovių pajamų	Geo 3	Geo 3
Palūkanos	Geo 3	Geo 3
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2	Geo 2
iš jų: SST palūkanos		Geo 1
Iš jų: palūkanos, nekoreguotos NAFTAP	Geo 3	Geo 3
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2	Geo 2

▼**M2**

	Kreditas	Debetas
Investicijų pajamos, priskirtinos draudimo, pensijų ir standartinių garantijų sistemų liudijimų turėtojams	Geo 3	Geo 3
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2	Geo 2
Oficialiosios tarptautinės atsargos	Geo 3	
Iš jų: palūkanos	Geo 3	
Kitos pirminės pajamos	Geo 4	Geo 4
Valdžios sektorius	Geo 3	Geo 3
Gamybos ir importo mokesčiai	Geo 3 / Sąjungos institucijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos
Produktų mokesčiai	Geo 3 / Sąjungos institucijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos
Kiti gamybos mokesčiai	Geo 3 / Sąjungos institucijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos
Subsidijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos
Subsidijos produktams	Geo 3 / Sąjungos institucijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos
Kitos subsidijos gamybai	Geo 3 / Sąjungos institucijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos
Nuoma	Geo 3	Geo 3
Kiti sektoriai	Geo 3	Geo 3
Gamybos ir importo mokesčiai	Geo 3 / Sąjungos institucijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos
Produktų mokesčiai	Geo 3 / Sąjungos institucijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos
Kiti gamybos mokesčiai	Geo 3 / Sąjungos institucijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos
Subsidijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos
Subsidijos produktams	Geo 3 / Sąjungos institucijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos
Kitos subsidijos gamybai	Geo 3 / Sąjungos institucijos	Geo 3 / Sąjungos institucijos
Nuoma	Geo 3	Geo 3
Antrinės pajamos	Geo 4	Geo 4
Valdžios sektorius	Geo 3	Geo 3
Einamieji pajamų, turto ir kiti mokesčiai	Geo 3	Geo 3

▼M2

	Kreditas	Debetas
Socialinės įmokos	Geo 3	Geo 3
Socialinės išmokos	Geo 3	Geo 3
Einamasis tarptautinis bendradarbiavimas	Geo 3	Geo 3
Iš jo: su Sąjungos institucijomis (išskyrus ECB)	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos
Įvairūs einamieji pervedimai	Geo 3	Geo 3
Pridėtinės vertės mokesčiu ir bendromis nacionalinėmis pajamomis grindžiami Sąjungos nuosavi ištekliai	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos
Kiti sektoriai	Geo 3	Geo 3
Einamieji pajamų, turto ir kiti mokesčiai	Geo 3	Geo 3
Socialinės įmokos	Geo 3	Geo 3
Socialinės išmokos	Geo 3	Geo 3
Grynosios ne gyvybės draudimo įmokos	Geo 3	Geo 3
Ne gyvybės draudimo reikalavimai	Geo 3	Geo 3
Įvairūs einamieji pervedimai	Geo 3	Geo 3
Iš jų: asmeniniai pervedimai (tarp rezidento ir nerezidento namų ūkių)	Geo 3	Geo 3
Iš jų: dirbančių asmenų perlaidos	Geo 4	Geo 4
Koregavimas dėl pensinių įsipareigojimų	Geo 3	Geo 3
2. **Kapitalo sąskaita**	Geo 4	Geo 4
Nesukurto nefinansinio turto įsigijimas arba pardavimas / perleidimas (bendrąja verte)	Geo 3	Geo 3
Kapitalo pervedimai	Geo 3	Geo 3
Valdžios sektorius	Geo 3	Geo 3
Kapitalo mokesčiai	Geo 3	Geo 3
Investicinės dotacijos	Geo 3	Geo 3
Kiti kapitalo pervedimai	Geo 3	Geo 3
Iš jų: atleidimas nuo skolos	Geo 3	Geo 3
Kiti sektoriai	Geo 3	Geo 3
Kapitalo mokesčiai	Geo 3	Geo 3
Investicinės dotacijos	Geo 3	Geo 3
Kiti kapitalo pervedimai	Geo 3	Geo 3
Iš jų: atleidimas nuo skolos	Geo 3	Geo 3

▼M2

	Grynasis įsigytas finansinis turtas	Grynieji prisiimti įsipareigojimai	Grynąja verte
3. **Finansinė sąskaita**	Geo 1	Geo 1	
Tiesioginės investicijos	Geo 4	Geo 4	
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 4	Geo 4	
a. Nuosavybės priemonės	Geo 2	Geo 2	
Įmonių, įtrauktų į biržos prekybos sąrašus	Geo 2	Geo 2	
Įmonių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus	Geo 2	Geo 2	
Kitos (pvz., nekilnojamasis turtas)	Geo 2	Geo 2	
b. Investicinių fondų akcijos	Geo 2	Geo 2	
1. Nuosavybės priemonės, išskyrus reinvesticijas			
Tiesioginių investicijų įmonėse	Geo 3	Geo 3	
Tiesioginio investuotojo įmonėje (priešpriešinės investicijos)	Geo 3	Geo 3	
Tarp susietų įmonių	Geo 3	Geo 3	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2	Geo 2	
2. Reinvesticijos	Geo 4	Geo 4	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2	Geo 2	
Skolos priemonės	Geo 4	Geo 4	
Tiesioginių investicijų įmonėse	Geo 3	Geo 3	
Tiesioginio investuotojo įmonėje (priešpriešinės investicijos)	Geo 3	Geo 3	
Tarp susietų įmonių	Geo 3	Geo 3	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2	Geo 2	
Portfelinės investicijos	Geo 4	Geo 1	
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 4	Geo 1	
Nuosavybės vertybiniai popieriai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1	
Įmonių, įtrauktų į biržos prekybos sąrašus	Geo 2	Geo 1	
Įmonių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus	Geo 2	Geo 1	
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)			
Įmonių, įtrauktų į biržos prekybos sąrašus	Geo 2		
Įmonių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus	Geo 2		
Investicinių fondų akcijos			

▼M2

	Grynasis įsigytas finansinis turtas	Grynieji prisiimti įsipareigojimai	Grynąja verte
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1	
Iš jų: reinvesticijos	Geo 3	Geo 1	
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)	Geo 2		
Iš jų: reinvesticijos	Geo 2		
Skolos vertybiniai popieriai			
Trumpalaikiai	Geo 4	Geo 1	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1	
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)	Geo 2		
Ilgalaikiai	Geo 4	Geo 1	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1	
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)	Geo 2		
Išvestinės finansinės priemonės (neįtrauktos į oficialiąsias tarptautines atsargas) ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)			Geo 3
Kitos investicijos	Geo 4	Geo 4	
Pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 4	Geo 4	
Kitos nuosavybės priemonės	Geo 3	Geo 3	
Pinigai ir indėliai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)			
Trumpalaikės	Geo 3	Geo 3	
Ilgalaikės	Geo 3	Geo 3	
Paskolos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)			
Trumpalaikės	Geo 3, TVF	Geo 3, TVF	
Ilgalaikės	Geo 3, TVF	Geo 3, TVF	
Draudimo, pensijų ir standartizuotos garantijų schemos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 3	
Prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)			
Trumpalaikiai	Geo 3	Geo 3	
Ilgalaikiai	Geo 3	Geo 3	
Kitos gautinos / mokėtinos sumos			

▼M2

	Grynasis įsigytas finansinis turtas	Grynieji prisiimti įsipareigojimai	Grynąja verte
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)			
Trumpalaikės	Geo 3	Geo 3	
Ilgalaikės	Geo 3	Geo 3	
SST		Geo 1	
Oficialiosios tarptautinės atsargos	Geo 3		
4. **Balansuojamieji straipsniai**			
Prekių ir paslaugų balansas			Geo 4
Einamosios sąskaitos balansas			Geo 1
Grynasis skolinimas (+) / grynasis skolinimasis (–) (einamosios ir kapitalo sąskaitos balansas)			Geo 1
Grynasis skolinimas (+) / grynasis skolinimasis (–) (iš finansinės sąskaitos)			Geo 1
Grynosios klaidos ir praleidimai			Geo 1

([1]) Pasirinktų straipsnių sąvokos ir apibrėžtys nustatytos III priede.
([2]) Reikalaujamo geografinio paskirstymo duomenys pateikiami 7 lentelėje.
([3]) Reikalaujamo institucinio sektoriaus paskirstymo duomenys pateikiami 8 lentelėje.

2A lentelė

Ketvirčio mokėjimų balansas – skelbtinas pogrupis

	Kreditas	Debetas	Balansas / Grynąja verte
1. **Einamoji sąskaita**	Geo 2	Geo 1	
Prekės	Geo 2	Geo 2	
Mokėjimų balanse apskaičiuoti bendrosios prekybos duomenys	Geo 1	Geo 1	
Grynasis perparduotų prekių eksportas	Geo 1		
Paslaugos	Geo 2	Geo 2	
Kitiems asmenims priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugos	Geo 1	Geo 1	
Kitur neįtrauktos priežiūros ir remonto paslaugos	Geo 1	Geo 1	
Transportas	Geo 1	Geo 1	
Kelionės	Geo 1	Geo 1	
Statybos	Geo 1	Geo 1	
Draudimo ir pensijų paslaugos	Geo 1	Geo 1	
Finansinės paslaugos	Geo 1	Geo 1	
Kitur neįtraukti mokesčiai už intelektinės nuosavybės naudojimą	Geo 1	Geo 1	
Telekomunikacijų, kompiuterinės ir informacinės paslaugos	Geo 1	Geo 1	
Kitos verslo paslaugos	Geo 1	Geo 1	
Asmeninės, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugos	Geo 1	Geo 1	

▼M2

	Kreditas	Debetas	Balansas / Grynąja verte
Kitur nenurodytos valdžios sektoriaus prekės ir paslaugos	Geo 1	Geo 1	
Neklasifikuotos paslaugos	Geo 1	Geo 1	
Pirminės pajamos	Geo 2	Geo 1	
Darbo pajamos	Geo 2	Geo 2	
Investicijų pajamos	Geo 2	Geo 1	
Centrinis bankas	Geo 1	Geo 1	
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Tiesioginės investicijos	Geo 2	Geo 2	
Nuosavybės priemonės	Geo 2	Geo 2	
Dividendai ir mokėjimai iš kvazibendrovių pajamų	Geo 1	Geo 1	
Reinvesticijos	Geo 1	Geo 1	
Skolos priemonės	Geo 2	Geo 2	
Portfelinės investicijos	Geo 2	Geo 1	
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 2	Geo 1	
Nuosavybės vertybinių popierių dividendai	Geo 1	Geo 1	
Investicinių fondų akcijų pajamos	Geo 1	Geo 1	
Skolos vertybiniai popieriai	Geo 2	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 2	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 2	Geo 1	
Kitos investicijos	Geo 2	Geo 2	
Palūkanos	Geo 1	Geo 1	
Iš jų: palūkanos, nekoreguotos NAFTAP	Geo 1	Geo 1	
Oficialiosios tarptautinės atsargos	Geo 1		
Kitos pirminės pajamos	Geo 2	Geo 2	

▼M2

	Kreditas	Debetas	Balansas / Grynąja verte
Antrinės pajamos	Geo 2	Geo 2	
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Iš jų: dirbančių asmenų perlaidos	Geo 1	Geo 1	
2. **Kapitalo sąskaita**	Geo 2	Geo 2	
Nesukurto nefinansinio turto įsigijimas arba pardavimas / perleidimas (bendrąja verte)	Geo 1	Geo 1	
Kapitalo pervedimai	Geo 1	Geo 1	
	Grynasis įsigytas finansinis turtas	Grynieji prisiimti įsipareigojimai	Grynąja verte
3. **Finansinė sąskaita**	Geo 2 ([1])	Geo 1	
Tiesioginės investicijos	Geo 2	Geo 2	
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Nuosavybės priemonės	Geo 2	Geo 2	
Skolos priemonės	Geo 2	Geo 2	
Portfelinės investicijos	Geo 2	Geo 1	
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 2	Geo 1	
Nuosavybės vertybiniai popieriai	Geo 1	Geo 1	
Centrinis bankas	Geo 1	Geo 1	
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Investicinių fondų akcijos	Geo 1	Geo 1	
Centrinis bankas	Geo 1		
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1		
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1		
Atitiktinės šalies išleidėjo sektorius: Kitos PFI	Geo 1		
Skolos vertybiniai popieriai	Geo 2	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 2	Geo 1	

▼M2

	Kreditas	Debetas	Balansas / Grynąja verte
Centrinis bankas	Geo 1	Geo 1	
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 2	Geo 1	
Centrinis bankas	Geo 1	Geo 1	
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Išvestinės finansinės priemonės (neįtrauktos į oficialiąsias tarptautines atsargas) ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai			Geo 1
Centrinis bankas			Geo 1
Kitos PFI			Geo 1
Valdžios sektorius			Geo 1
Kiti sektoriai			Geo 1
Finansų bendrovės, išskyrus PFI			Geo 1
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos			Geo 1
Kitos investicijos	Geo 2	Geo 2	
Kitos nuosavybės priemonės	Geo 1	Geo 1	
Pinigai ir indėliai	Geo 2	Geo 2	
Centrinis bankas	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	

▼M2

	Kreditas	Debetas	Balansas / Grynąja verte
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Paskolos	Geo 2	Geo 2	
Centrinis bankas	Geo 1		
Trumpalaikiai	Geo 1		
Ilgalaikiai	Geo 1		
Kitos PFI	Geo 1		
Trumpalaikiai	Geo 1		
Ilgalaikiai	Geo 1		
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Draudimo, pensijų ir standartizuotos garantijų schemos	Geo 1	Geo 1	

▼M2

	Kreditas	Debetas	Balansas / Grynąja verte
Prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai	Geo 2	Geo 2	
iš jų: ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Kitos gautinos / mokėtinos sumos	Geo 1	Geo 1	
SST		Geo 1	
Oficialiosios tarptautinės atsargos	Geo 1		
4. **Balansuojamieji straipsniai**			
Prekių ir paslaugų balansas			Geo 2
Einamosios sąskaitos balansas			Geo 1
Grynasis skolinimas (+) / grynasis skolinimasis (–) (einamosios ir kapitalo sąskaitos balansas)			Geo 1
Grynasis skolinimas (+) / grynasis skolinimasis (–) (iš finansinės sąskaitos)			Geo 1
Grynosios klaidos ir praleidimai			Geo 1

([1]) Įskaitant išvestines finansines priemones – grynąja verte.

▼B

3 lentelė

Mėnesinis tarptautinių atsargų šablonas

I. *Oficialiosios tarptautinės atsargos ir kitas turtas užsienio valiutomis (apytiksle rinkos verte)*

	Visų terminų
A. **Oficialiosios tarptautinės atsargos** ([1])	
Piniginis auksas (įskaitant aukso indėlius ir aukso apsikeitimo sandorius)	
Iš jo: piniginis auksas, dėl kurio vykdomas apsikeitimo sandoris už piniginį įkaitą	Geo 0
Luitinis auksas	Geo 1 ([2])
Memorandumo straipsnis: apimtis grynų trojos uncijų milijonais	Geo 1
Nepaskirtojo aukso sąskaitos	Geo 1
Memorandumo straipsnis: apimtis grynų trojos uncijų milijonais	Geo 1
SST	Geo 1
Atsargų pozicijos TVF	Geo 1
Kitas oficialiųjų tarptautinių atsargų turtas	
Pinigai ir indėliai	
Reikalavimai kitiems ne euro zonos centriniams bankams, TVF ir TAB	Geo 1

▼B

	Visų terminų
Reikalavimai bendrovėms (bankams)	
kurių pagrindinė buveinė yra valstybėse narėse, kurių valiuta yra euro	Geo 1
kurių pagrindinė buveinė yra ne valstybėse narėse, kurių valiuta yra euro	Geo 1
Vertybiniai popieriai	
Iš jų: vertybiniai popieriai, dėl kurių vykdomas atpirkimo sandoris už piniginį įkaitą	Geo 0
Iš jų: kurių emitento pagrindinė buveinė yra valstybėse narėse, kurių valiuta yra euro	Geo 1
Skolos vertybiniai popieriai	
Trumpalaikiai	Geo 1
Ilgalaikiai	Geo 1
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 1
Išvestinės finansinės priemonės (grynąja verte)	Geo 1
Kiti reikalavimai	
Paskolos ne bankams	Geo 1
Kiti	Geo 1
B. **Kitas turtas užsienio valiutomis (neįtrauktas į oficialiąsias tarptautines atsargas)**	
Vertybiniai popieriai	Geo 0
Indėliai	
kurių pagrindinė buveinė yra valstybėse narėse, kurių valiuta yra euro	Geo 0
kurių pagrindinė buveinė yra ne valstybėse narėse, kurių valiuta yra euro	Geo 0
Paskolos	Geo 0
Išvestinės finansinės priemonės (grynąja verte)	Geo 0
Auksas	Geo 0
Kita	Geo 0

▼M1

II. *Iš anksto nustatyti trumpalaikiai grynieji srautai, darysiantys įtaką kitam turtui užsienio valiutomis (nominaliąja verte)*

	Likutinis terminas			
	Iki vieno mėnesio	Ilgesnis nei vienas mėnuo ir iki trijų mėnesių	Ilgesnis nei trys mėnesiai ir iki vienerių metų	Visų terminų
Paskolos, vertybiniai popieriai ir indėliai užsienio valiutomis	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Išplaukos (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Pagrindinė suma	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Palūkanos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Įplaukos (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Pagrindinė suma	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Palūkanos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	

▼M1

	Likutinis terminas			
	Iki vieno mėnesio	Ilgesnis nei vienas mėnuo ir iki trijų mėnesių	Ilgesnis nei trys mėnesiai ir iki vienerių metų	Visų terminų
Išankstinių ir ateities sandorių (įskaitant valiutos apsikeitimo sandorių antrąją operaciją), sudarytų užsienio valiutomis vidaus valiutos atžvilgiu, agreguotos trumposios ir ilgosios pozicijos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumposios pozicijos (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgosios pozicijos (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kita	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Išplaukos, susijusios su atpirkimo sandoriais (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Įplaukos, susijusios su atpirkimo investavimo sandoriais (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Prekybos kreditai (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Prekybos kreditai (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitos mokėtinos sumos (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitos gautinos sumos (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
III. *Sąlyginiai trumpalaikiai grynieji srautai, darysiantys įtaką turtui užsienio valiutomis*				
Sąlyginiai įsipareigojimai užsienio valiutomis	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Įkaito garantijos skoloms, grąžintinoms per vienerius metus	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kiti sąlyginiai įsipareigojimai	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Vertybiniai popieriai užsienio valiutomis, išleisti su pasirinkimo galimybėmis (obligacijos su priešlaikinio pardavimo teise)				Geo 0
Nepanaudotos besąlyginės kredito linijos, kurias suteikė:	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitos nacionalinės pinigų institucijos, TAB, TVF ir kitos tarptautinės organizacijos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitos nacionalinės pinigų institucijos (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
TAB (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
TVF (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitos tarptautinės organizacijos (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Bankai ir kitos finansinės institucijos, kurių pagrindinė buveinė yra duomenis teikiančioje šalyje (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Bankai ir kitos finansinės institucijos, kurių pagrindinė buveinė yra ne duomenis teikiančioje šalyje (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Nepanaudotos besąlyginės kredito linijos, suteiktos:	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitoms nacionalinėms pinigų institucijoms, TAB, TVF ir kitoms tarptautinėms organizacijoms	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitoms nacionalinėms pinigų institucijoms (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
TAB (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
TVF (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitoms tarptautinėms organizacijoms (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Bankams ir kitoms finansinėms institucijoms, kurių pagrindinė buveinė yra duomenis teikiančioje šalyje (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	

▼M1

	Likutinis terminas			
	Iki vieno mėnesio	Ilgesnis nei vienas mėnuo ir iki trijų mėnesių	Ilgesnis nei trys mėnesiai ir iki vienerių metų	Visų terminų
Bankams ir kitoms finansinėms institucijoms, kurių pagrindinė buveinė yra ne duomenis teikiančioje šalyje (–)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Pasirinkimo sandorių, sudarytų užsienio valiutomis vidaus valiutos atžvilgiu, agreguotos trumposios ir ilgosios pozicijos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumposios pozicijos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Įsigytos teisės parduoti	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Prisiimtos prievolės nupirkti	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgosios pozicijos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Įsigytos teisės nupirkti	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Prisiimtos prievolės parduoti	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
PRO MEMORIA: Didelės piniginės vertės pasirinkimo sandoriai	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Einamaisiais valiutų kursais	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumpoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
+ 5 % (5 % nuvertėjimas)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumpoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
– 5 % (5 % vertės padidėjimas)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumpoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
+ 10 % (10 % nuvertėjimas)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumpoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
– 10 % (10 % vertės padidėjimas)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumpoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kita	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumpoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	

▼B

IV. *Memorandumo straipsniai*

	Likutinis terminas		
	Iki vienerių metų	Ilgesnis nei vienerių metų	Visų terminų
Trumpalaikė vidaus valiutos skola, indeksuojama pagal valiutos kursą (nominaliąja verte)	Geo 0		
Finansinės priemonės, išreikštos užsienio valiutomis, už kurias atsiskaitoma kitais būdais (pvz., vidaus valiuta) (nominaliąja verte)			Geo 0
Išvestinės finansinės priemonės (išankstiniai sandoriai, ateities sandoriai ir pasirinkimo sandoriai)			Geo 0

▼B

	Likutinis terminas		
	Iki vienerių metų	Ilgesnis nei vienerių metų	Visų terminų
Trumposios pozicijos			Geo 0
Ilgosios pozicijos			Geo 0
Kitos priemonės			Geo 0
Įkeistas turtas			Geo 0
Įtrauktas į oficialiąsias tarptautines atsargas			Geo 0
Įtrauktas į kitą turtą užsienio valiutomis			Geo 0
Paskolinti vertybiniai popieriai, dėl kurių sudaryti atpirkimo sandoriai (rinkos verte)			Geo 0
Paskolinti arba dėl kurių sudaryti atpirkimo sandoriai, ir įtraukti į I skirsnį (–)			Geo 0
Paskolinti arba dėl kurių sudaryti atpirkimo sandoriai, bet neįtraukti į I skirsnį (–)			Geo 0
Pasiskolinti arba įsigyti ir įtraukti į I skirsnį (+)			Geo 0
Pasiskolinti arba įsigyti, bet neįtraukti į I skirsnį (+)			Geo 0
Išvestinių finansinių priemonių turtas (grynąja verte, įvertintas rinkos kaina)			Geo 0
Išankstiniai sandoriai			Geo 0
Ateities sandoriai			Geo 0
Apsikeitimo sandoriai			Geo 0
Pasirinkimo sandoriai			Geo 0
Kita			Geo 0
Išvestinės finansinės priemonės (išankstiniai sandoriai, ateities sandoriai arba pasirinkimo sandoriai), kurių likutinis terminas ilgesnis nei vieneri metai (nominaliąja verte)		Geo 0	
Išankstinių ir ateities sandorių (įskaitant valiutos apsikeitimo sandorių antrąją operaciją), sudarytų užsienio valiutomis vidaus valiutos atžvilgiu, agreguotos trumposios ir ilgosios pozicijos		Geo 0	
Trumposios pozicijos (–)		Geo 0	
Ilgosios pozicijos (+)		Geo 0	
Pasirinkimo sandorių, sudarytų užsienio valiutomis vidaus valiutos atžvilgiu, agreguotos trumposios ir ilgosios pozicijos		Geo 0	
Trumposios pozicijos (–)		Geo 0	
Įsigytos teisės parduoti		Geo 0	
Prisiimtos prievolės nupirkti		Geo 0	
Ilgosios pozicijos (+)		Geo 0	
Įsigytos teisės nupirkti		Geo 0	
Prisiimtos prievolės parduoti		Geo 0	
Oficialiųjų tarptautinių atsargų valiutinė sudėtis (pagal valiutų grupes)			Geo 1
Valiutos, esančios SST krepšelyje			Geo 1
Valiutos, nesančios SST krepšelyje			Geo 1

([1]) Sąvokos nustatytos šių gairių III priede.
([2]) Reikalaujamo geografinio paskirstymo duomenys pateikiami 7 lentelėje.

▼M2

4 lentelė

Ketvirtinis tarptautinių investicijų balansas

	Turtas			Įsipareigojimai			Grynąja verte
	Likučiai	Perkainojimai dėl valiutos kurso pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių	Pozicijos	Perkainojimai dėl valiutos kursų pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių
Finansinė sąskaita (1)	Geo 1 (2)			Geo 1			
Tiesioginės investicijos	Geo 4			Geo 4			
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 4	Geo 2	Geo 2	Geo 4	Geo 2	Geo 2	
Tiesioginių investicijų įmonėse	Geo 2			Geo 2			
Tiesioginio investuotojo įmonėje (priešpriešinės investicijos)	Geo 2			Geo 2			
Tarp susietų įmonių	Geo 2			Geo 2			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2) (3)	Geo 2			Geo 2			
a. *Nuosavybės priemonės*							
Įmonių, įtrauktų į biržos prekybos sąrašus	Geo 2			Geo 2			
Įmonių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus	Geo 2			Geo 2			
Kitos (pvz., nekilnojamasis turtas)	Geo 2			Geo 2			
b. *Investicinių fondų akcijos*	Geo 2			Geo 2			
Skolos priemonės	Geo 4	Geo 2	Geo 2	Geo 4	Geo 2	Geo 2	
Tiesioginių investicijų įmonėse	Geo 2			Geo 2			
Tiesioginio investuotojo įmonėje (priešpriešinės investicijos)	Geo 2			Geo 2			
Tarp susietų įmonių	Geo 2			Geo 2			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2			Geo 2			
Portfelinės investicijos	Geo 4			Geo 1			
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 4			Geo 1			
Nuosavybės vertybiniai popieriai							
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3			Geo 1			
Įmonių, įtrauktų į biržos prekybos sąrašus	Geo 2	Geo 2	Geo 2	Geo 1	Geo 1	Geo 1	
Įmonių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus	Geo 2	Geo 2	Geo 2	Geo 1	Geo 1	Geo 1	

▼M2

	Turtas			Įsipareigojimai			Grynąja verte
	Likučiai	Perkainojimai dėl valiutos kurso pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių	Pozicijos	Perkainojimai dėl valiutos kursų pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)							
Įmonių, įtrauktų į biržos prekybos sąrašus	Geo 2	Geo 2	Geo 2				
Įmonių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus	Geo 2	Geo 2	Geo 2				
Investicinių fondų akcijos							
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2	Geo 2	Geo 2	Geo 1	Geo 1	Geo 1	
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)	Geo 2	Geo 2	Geo 2				
Skolos vertybiniai popieriai							
Trumpalaikiai	Geo 4			Geo 1			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 2	Geo 2	Geo 1	Geo 1	Geo 1	
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)	Geo 2	Geo 2	Geo 2				
Pagal valiutą:							
Eurais	Geo 2			Geo 1			
JAV doleriais	Geo 2			Geo 1			
Kita valiuta	Geo 2			Geo 1			
Ilgalaikiai	Geo 4			Geo 1			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 2	Geo 2	Geo 1	Geo 1	Geo 1	
Kurie turi būti išpirkti per laikotarpį iki vienerių metų				Geo 1			
Kurie turi būti išpirkti per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį				Geo 1			
Pagal atitiktinės šalies emitento sektorių (Sek 2)	Geo 2	Geo 2	Geo 2				
Kurie turi būti išpirkti per laikotarpį iki vienerių metų	Geo 2						
Kurie turi būti išpirkti per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį	Geo 2						
Pagal valiutą:							
Eurais	Geo 2			Geo 1			
JAV doleriais	Geo 2			Geo 1			
Kita valiuta	Geo 2			Geo 1			

▼M2

	Turtas			Įsipareigojimai			Grynąja verte
	Likučiai	Perkainojimai dėl valiutos kurso pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių	Pozicijos	Perkainojimai dėl valiutos kursų pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių
Išvestinės finansinės priemonės (neįtrauktos į oficialiąsias tarptautines atsargas) ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai	Geo 4			Geo 4			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2			Geo 2			Geo 2
Kitos investicijos	Geo 4			Geo 4			
Pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 4			Geo 4			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)		Geo 2	Geo 2		Geo 2	Geo 2	
Kitos nuosavybės priemonės	Geo 2	Geo 2	Geo 2	Geo 2	Geo 2	Geo 2	
Pinigai ir indėliai	Geo 4	Geo 2		Geo 4	Geo 2		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)							
Trumpalaikiai	Geo 3			Geo 3			
Ilgalaikiai	Geo 3			Geo 3			
Paskolos	Geo 4	Geo 2		Geo 4	Geo 2		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)							
Trumpalaikiai	Geo 3, TVF			Geo 3, TVF			
Ilgalaikiai	Geo 3, TVF			Geo 3, TVF			
Draudimo, pensijų ir standartizuotos garantijų schemos		Geo 2	Geo 2		Geo 2	Geo 2	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3			Geo 3			
Prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai	Geo 4	Geo 2		Geo 4	Geo 2		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)							
Trumpalaikiai	Geo 3			Geo 3			
Ilgalaikiai	Geo 3			Geo 3			
Kitos gautinos / mokėtinos sumos		Geo 2			Geo 2		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)							
Trumpalaikiai	Geo 3			Geo 3			
Ilgalaikiai	Geo 3			Geo 3			
SST				Geo 1	Geo 1		

([1]) Pasirinktų straipsnių sąvokos ir apibrėžtys nustatytos III priede.
([2]) Reikalaujamo geografinio paskirstymo duomenys pateikiami 7 lentelėje.
([3]) Reikalaujamo institucinio sektoriaus paskirstymo duomenys pateikiami 8 lentelėje.

▼M2

4A lentelė

Ketvirčio tarptautinių investicijų balansas – skelbtinas pogrupis

	Pozicijos		
	Turtas	Įsipareigojimai	Grynąja verte
Finansinė sąskaita	Geo 2	Geo 1	
Tiesioginės investicijos	Geo 2	Geo 2	
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Nuosavybės priemonės	Geo 2	Geo 2	
Skolos priemonės	Geo 2	Geo 2	
Portfelinės investicijos	Geo 2	Geo 1	
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 2	Geo 1	
Nuosavybės vertybiniai popieriai	Geo 1	Geo 1	
Centrinis bankas	Geo 1	Geo 1	
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Investicinių fondų akcijos	Geo 1	Geo 1	
Centrinis bankas	Geo 1		
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1		
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1		
Atitiktinės šalies išleidėjo sektorius: Kitos PFI	Geo 1		
Skolos vertybiniai popieriai	Geo 2	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 2	Geo 1	
Centrinis bankas	Geo 1	Geo 1	
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	

▼M2

	Pozicijos		
	Turtas	Įsipareigojimai	Grynąja verte
Ilgalaikiai	Geo 2	Geo 1	
Centrinis bankas	Geo 1	Geo 1	
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Išvestinės finansinės priemonės (neįtrauktos į oficialiąsias tarptautines atsargas) ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai			Geo 1
Centrinis bankas			Geo 1
Kitos PFI			Geo 1
Valdžios sektorius			Geo 1
Kiti sektoriai			Geo 1
Finansų bendrovės, išskyrus PFI			Geo 1
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos			Geo 1
Kitos investicijos	Geo 2	Geo 2	
Kitos nuosavybės priemonės	Geo 1	Geo 1	
Pinigai ir indėliai	Geo 2	Geo 2	
Centrinis bankas	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Kitos PFI	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Paskolos	Geo 2	Geo 2	
Centrinis bankas	Geo 1		
Trumpalaikiai	Geo 1		
Ilgalaikiai	Geo 1		

▼M2

	Pozicijos		
	Turtas	Įsipareigojimai	Grynąja verte
Kitos PFI	Geo 1		
Trumpalaikiai	Geo 1		
Ilgalaikiai	Geo 1		
Valdžios sektorius	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Kiti sektoriai	Geo 1	Geo 1	
Finansų bendrovės, išskyrus PFI	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1	
Draudimo, pensijų ir standartizuotos garantijų schemos	Geo 1	Geo 1	
Prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai	Geo 2	Geo 2	
iš jų: ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos	Geo 1	Geo 1	
Kitos gautinos / mokėtinos sumos	Geo 1	Geo 1	
SST		Geo 1	

▼B

5 lentelė

Oficialiųjų tarptautinių atsargų mėnesiniai perkainojimai

	Perkainojimai dėl valiutos kurso pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių
Oficialiosios tarptautinės atsargos [1]		
Piniginis auksas		
Luitinis auksas		Geo 1 [2]
Nepaskirtojo aukso sąskaitos		Geo 1
SST	Geo 1	
Atsargų pozicijos TVF	Geo 1	
Kitas oficialiųjų tarptautinių atsargų turtas		
Pinigai ir indėliai	Geo 1	
Vertybiniai popieriai		
Skolos vertybiniai popieriai		
Trumpalaikiai	Geo 1	Geo 1
Ilgalaikiai	Geo 1	Geo 1
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 1	Geo 1
Išvestinės finansinės priemonės (grynosios)		Geo 1
Kiti reikalavimai	Geo 1	Geo 1

[1] Pasirinktų straipsnių sąvokos ir apibrėžtys nustatytos III priede.
[2] Reikalaujamo geografinio paskirstymo duomenys pateikiami 7 lentelėje.

▼B

6 lentelė

Eurų banknotų tarptautinių vežimų mėnesiniai duomenys

Eksportas (iš viso)	Ne euro zonos šalys
Pagal nominalą:	
5 eurai	Ne euro zonos šalys
10 eurų	Ne euro zonos šalys
20 eurų	Ne euro zonos šalys
50 eurų	Ne euro zonos šalys
100 eurų	Ne euro zonos šalys
200 eurų	Ne euro zonos šalys
500 eurų	Ne euro zonos šalys
Importas (iš viso)	**Ne euro zonos šalys**
Pagal nominalą:	
5 eurai	Ne euro zonos šalys
10 eurų	Ne euro zonos šalys
20 eurų	Ne euro zonos šalys
50 eurų	Ne euro zonos šalys
100 eurų	Ne euro zonos šalys
200 eurų	Ne euro zonos šalys
500 eurų	Ne euro zonos šalys

7 lentelė

Geografinis paskirstymas

Geo 0	Geo 1	Geo 2	Geo 3	Geo 4
Vidaus + likęs pasaulis	Likęs pasaulis	Likęs pasaulis	Likęs pasaulis	Likęs pasaulis
		euro zonos šalys	euro zonos šalys	euro zonos šalys
		Ne euro zonos šalys	Ne euro zonos šalys	Ne euro zonos šalys
			Sąjungos šalys	Sąjungos šalys
			Ne Sąjungos šalys	Ne Sąjungos šalys
				Sąjungos valstybės narės, nepriklausančios euro zonai ([1])
				Brazilija
				Kanada
				Kinija
				Honkongas
				Indija
				Japonija
				Rusijos Federacija
				Šveicarija
				Jungtinės Valstijos
				Sąjungos institucijos (išskyrus ECB)
				Europos investicijų bankas
				Lengvatinės prekybos finansų centrai
				Tarptautinės organizacijos (išskyrus Sąjungos institucijas)
				TVF

([1]) Reikalingas paskirstymas pagal atskiras valstybes.

▼B

8 lentelė

Sektorių paskirstymas

Sek 1	Sek 2
Centrinis bankas	Centrinis bankas
Kitos PFI	Kitos PFI
Indėlius priimančios bendrovės, išskyrus centrinį banką	Indėlius priimančios bendrovės, išskyrus centrinį banką
Pinigų rinkos fondai	Pinigų rinkos fondai
Valdžios sektorius	Valdžios sektorius
Kiti sektoriai	Kiti sektoriai
	Finansų bendrovės, išskyrus PFI
	Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos

▼B

III PRIEDAS

MOKĖJIMŲ BALANSO IR TARPTAUTINIŲ INVESTICIJŲ BALANSO STATISTIKOJE BEI TARPTAUTINIŲ ATSARGŲ ŠABLONE VARTOTINOS SĄVOKOS IR APIBRĖŽTYS

Siekiant sudaryti prasmingą suvestinę euro zonos išorės sektoriaus statistiką, buvo nustatytos mokėjimų balanso statistikos, tarptautinių investicijų balanso statistikos srityje ir tarptautinių atsargų šablone vartojamos sąvokos ir apibrėžtys. Formuluojant šias sąvokas ir apibrėžtis buvo remiamasi dabartiniais tarptautiniais standartais, pavyzdžiui, Tarptautinio valiutos fondo (TVF) Mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso vadovo šeštuoju leidimu (toliau – BV6), TVF gairėmis dėl Tarptautinių atsargų ir užsienio valiutų likvidumo šablono ir Europos Komisijos pasiūlymu dėl naujo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (2010 m. ESS) ([1]).

Euro zonoje ekonominė teritorija apima: i) valstybių narių, kurių valiuta yra euro, ekonominę teritoriją; ir ii) Europos Centrinį Banką (ECB), kuris laikomas euro zonos rezidentiniu vienetu.

Likęs pasaulis apima visas trečiąsias šalis ir tarptautines organizacijas, įskaitant fiziškai esančias euro zonoje. Išskyrus ECB, Sąjungos institucijos laikomos ne euro zonos rezidentėmis. Todėl visi euro zonos valstybių narių sandoriai su Sąjungos institucijomis, išskyrus ECB, apskaitomi ir klasifikuojami kaip ne euro zonos sandoriai euro zonos mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistikoje.

Toliau nurodytais atvejais rezidavimo vieta nustatoma taip:

a) sudarant tarptautinius sandorius dėl žemės sklypų ir (arba) pastatų (pvz., vasarnamių), laikoma, tarsi nuosavybės savininkai būtų perdavę savo nuosavybės teises sąlyginiam instituciniam vienetui, kuris faktiškai reziduoja šalyje, kurioje yra nuosavybė. Laikoma, kad sąlyginis vienetas priklauso savininkui nerezidentui ir yra jo kontroliuojamas;

b) jei juridinis asmuo neturi jokios reikšmingos fizinės formos, pvz., investiciniai fondai (skirtingai nuo jų vadovų), pakeitimo vertybiniais popieriais subjektai ir kai kurie specialios paskirties subjektai, jo rezidavimo vietą nulemia ekonominė teritorija, pagal kurios teisės aktus subjektas yra įsteigtas.

   Jei subjektas neturi juridinio asmens statuso, laikoma, kad jis yra šalies, kurios teisinė sistema reguliuoja subjekto sukūrimą ir tęstinį jo egzistavimą, rezidentas.

1. **Pasirinktų straipsnių sąvokos ir apibrėžtys**

A. *Einamoji sąskaita*

Einamojoje sąskaitoje parodomi prekių, paslaugų, pirminių ir antrinių pajamų srautai tarp rezidentų ir nerezidentų.

1. **PREKĖS**

Ši grupė apima kilnojamąjį turtą (prekes), kurio nuosavybės teises rezidentai perduoda nerezidentams, arba atvirkščiai.

1.1. Mokėjimų balanse apskaičiuoti bendrosios prekybos duomenys

Mokėjimų balanse apskaičiuoti bendrosios prekybos duomenys apima prekes, kurių ekonominės nuosavybės teises rezidentai perduoda nerezidentams, arba atvirkščiai, ir kurios nėra įtrauktos į kitas konkrečias kategorijas, pvz., perparduotas prekes (žr. 1.2.) ir nepiniginį auksą (žr. 1.3.), arba yra paslaugų dalis.

([1]) KOM(2010) 774 galutinis.

▼B

Bendrosios prekybos duomenys turėtų būti vertinami rinkos verte – FOB kainomis. Šalių teikiamoje informacijoje, skirtoje suvestiniams Sąjungos duomenims rengti, turi būti nurodytas kvazitranzitinės prekybos prekių importas ir eksportas, o prekybos tarp Sąjungos šalių atveju šalis partnerė turėtų būti nustatoma vadovaujantis paskirties valstybės (konsignacijos) principu.

1.2. Grynasis perparduotų prekių eksportas

Prekės laikomos perparduodamomis, kai (duomenis rengiančios šalies ekonomikos) rezidentas perka prekes iš nerezidento ir vėliau tas pačias prekes perparduoda kitam nerezidentui, šioms prekėms nepatenkant į duomenis rengiančios šalies ekonomiką. Grynuoju perparduotų prekių eksportu parodomas perparduodamų prekių pardavimo ir pirkimo verčių skirtumas. Šis straipsnis apima prekybininkų maržą, turto padidėjimą ir sumažėjimą bei perparduodamų prekių atsargų pokyčius.

1.2.1. ĮSIGYTOS PREKĖS, SKIRTOS PERPARDUOTI

Šalies, kuriai priklauso prekes perparduodantis prekybininkas, ekonomikoje įsigytos prekės, skirtos perparduoti, pateikiamos kaip neigiamas eksportas / kreditas.

1.2.2. PERPARDUOTOS PREKĖS

Šalies, kuriai priklauso prekes perparduodantis prekybininkas, ekonomikoje **perparduotos prekės** pateikiamos kaip teigiamas eksportas/kreditas.

1.3. Nepiniginis auksas

Nepiniginis auksas apima visą auksą, išskyrus piniginį auksą. Piniginis auksas yra oficialiųjų tarptautinių atsargų turto dalis (žr. 6.5.1.), o jo savininkės yra pinigų institucijos. Nepiniginis auksas gali būti luitų pavidalo (t. y. monetos, lydiniai arba luitai, kurių grynumas yra ne mažesnis kaip 995 dalių aukso 1000-yje dalių lydinio, įskaitant tokį auksą, laikomą paskirtojo aukso sąskaitose), aukso dulkės ir auksas kitais neapdorotais arba iš dalies apdorotais pavidalais.

1.4. Kvazitranzitinės prekybos kainų skirtumo koregavimas

Kvazitranzitinės prekybos terminas vartojamas į valstybę narę importuotoms ir laisvai apyvartai Sąjungoje išmuitintoms (ir importo mokesčiais apmokestintoms) prekėms, kurias importuoja ir po to į kitą valstybę narę išsiunčia rezidento instituciniam vienetui nepriskiriamas subjektas, apibrėžti.

Valstybės narės, kurių ekonomikai svarbi kvazitranzitinė prekyba, privalo apskaičiuoti ir nurodyti jų bendrosios prekybos vertės, deklaruotos pirmą kartą importuojant prekes iš trečiosios šalies, ir vertės išsiunčiant jas į kitą valstybę narę, skirtumą. Geografinio paskirstymo duomenys turėtų būti rengiami pagal šalį, kurios rezidentė yra patronuojančioji įmonė, kontroliuojanti įmonę, kuri atlieka muitinės procedūras, susijusias su šiomis prekėmis duomenis teikiančios šalies ekonomikoje.

2. **PASLAUGOS**

Paslaugos yra gamybinės veiklos rezultatas, kuris pakeičia paslaugas vartojančių vienetų būseną, arba palengvina keitimosi produktais arba finansiniu turtu sąlygas. Paprastai paslaugos nėra atskiri gaminiai, kuriems gali būti nustatytos nuosavybės teisės, ir jų paprastai negalima atskirti nuo jų gamybos.

▼B

2.1. Kitiems asmenims priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugos

Kitiems asmenims priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugos apima perdirbimo, surinkimo, ženklinimo, pakavimo ir kt. paslaugas, kurias atlieka įmonės, kurioms šios prekės nepriklauso. Apdirbamosios gamybos paslaugas teikia subjektas, gaunantis mokestį iš prekės savininko. Kadangi prekių nuosavybės teisės nesikeičia, bendrosios prekybos sandoris tarp apdirbamosios gamybos paslaugas teikiančio subjekto ir prekės savininko nevykdomas. Už kitiems asmenims priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugas nustatomas mokestis nebūtinai atitinka skirtumą tarp prekių vertės prieš apdirbamosios gamybos paslaugas ir po jų. Neįtraukiamas surenkamųjų konstrukcijų montavimas (įtraukiamas į statybą) ir su transporto paslaugomis susijęs ženklinimas ir pakavimas (įtraukiami į transportą).

2.2. Niekur kitur nenurodytos techninės priežiūros ir remonto paslaugos

Niekur kitur nenurodytos techninės priežiūros ir remonto paslaugos apima nerezidentams priklausančių prekių techninės priežiūros ir remonto darbus, kuriuos atlieka rezidentas (ir atvirkščiai). Remontas gali būti atliekamas remontą atliekančio subjekto buveinėje arba kitoje vietoje. Techninės priežiūros ir remonto vertė apima visas remontą atliekančio subjekto pateiktas ir į mokesčius įtrauktas detales arba medžiagas. Detalės ir medžiagos, kurios yra apmokestinamos atskirai, įtraukiamos į bendrąją prekybą. Į šį straipsnį įtraukiamas laivų, orlaivių ir kitų transporto priemonių remontas ir techninė priežiūra. Į šį straipsnį neįtraukiamas transporto priemonių valymas, kadangi jis įtraukiamas į transportą. Neįtraukiama statybų techninė priežiūra ir remontas, kadangi jie įtraukiami į statybą. Neįtraukiama kompiuterių techninė priežiūra ir remontas, kadangi jie įtraukiami į telekomunikacijų, kompiuterių ir informacines paslaugas.

2.3. Transportas

Transportas – asmenų ir objektų vežimo iš vienos vietos į kitą procesas ir su juo susijusios papildomos ir pagalbinės paslaugos. Transportas taip pat apima pašto ir kurjerių paslaugas. Transporto paslaugos įtraukiamos į mokėjimų balansą, jei vienos šalies ekonomikos rezidentai jas teikia kitos šalies ekonomikos rezidentams.

2.4. Kelionės

Kelionių kreditai apima nerezidentų įsigytas prekes ir paslaugas, skirtas asmeniniam naudojimui ar perleidimui, kurias jie įsigijo iš tam tikros šalies ekonomikos lankydamiesi toje šalyje. Kelionių debetai apima rezidentų įsigytas prekes ir paslaugas, skirtas asmeniniam naudojimui ar perleidimui, kurias jie įsigijo iš kitų šalių ekonomikos lankydamiesi tose šalyse. Kelionės apima vietinį nerezidentų vežimą (t. y. vežimo paslaugas lankomoje šalyje, kurias teikia tos ekonomikos šalies rezidentas), bet neapima tarptautinio vežimo (kuris įtraukiamas į transportą). Taip pat neįtraukiamos prekės, kurias keliautojas nusipirko perparduoti savo šalies ekonomikoje arba bet kurios kitos šalies ekonomikoje.

2.5. Statyba

Statyba yra ilgalaikio turto – pastatų, inžinerinio pobūdžio žemės gerinimo ir kitų inžinerinių statinių (įskaitant kelius, tiltus, užtvankas ir kt.) – kūrimas, renovavimas, remontas arba išplėtimas. Taip pat įtraukiami susiję įrengimo ir montavimo darbai, statybvietės parengimas ir bendrojo pobūdžio statyba, specializuotos paslaugos, pvz., dažymas, vandentiekio ir griovimo darbai, bei statybos projektų valdymas. Į tarptautinę prekybą paslaugomis įtrauktos statybų sutartys paprastai yra trumpalaikio pobūdžio. Įmonės nerezidentės sudarytam didelio masto statybos projektui, kuriam užbaigti reikėtų metų ar ilgesnio laikotarpio, paprastai reikėtų įsteigti filialą rezidentą.

▼B

2.6. Draudimo ir pensijų paslaugos

Šios paslaugos apima tiesioginio draudimo, perdraudimo, pagalbinių draudimo paslaugų, pensijų ir standartinių garantijų paslaugas. Šios paslaugos įvertinamos arba įkainojamos atsižvelgiant ne į bendrą draudimo įmokų vertę, o į paslaugos mokesčius, įskaičiuotus į bendrą draudimo įmoką.

2.7. Finansinės paslaugos

Finansinės paslaugos apima finansinį tarpininkavimą ir pagalbines paslaugas, išskyrus draudimo ir pensijų fondų paslaugas, kurias paprastai teikia bankai ir kitos finansų bendrovės.

2.7.1. AIŠKIAI ĮKAINOTOS IR KITOS FINANSINĖS PASLAUGOS

Už daugelį finansinių paslaugų nustatomos aiškiai įkainotos mokesčių sumos, kurių nereikia specialiai apskaičiuoti. Jos apima indėlių priėmimo ir skolinimo mokesčius, mokesčius už vienkartines garantijas, mokesčius ar baudas už prieš terminą ar pavėluotai grąžintas sumas, sąskaitų tvarkymo mokesčius, akredityvų, kreditinių kortelių paslaugų mokesčius, su finansine nuoma, faktoringu, finansinių priemonių emisijos platinimu ir mokėjimų tarpuskaita susijusius komisinius ir mokesčius. Taip pat įtraukiamos finansinių konsultacijų paslaugos, finansinio turto ar luitų saugojimas, finansinio turto valdymas, stebėsenos paslaugos, likvidumo teikimo paslaugos, rizikos prisiėmimo paslaugos (išskyrus draudimą), susijungimo ir įsigijimo paslaugos, kredito reitingo paslaugos, biržos prekybos paslaugos ir patikos paslaugos. Finansinių priemonių makleriai už jų teikiamas paslaugas gali nustatyti visą mokestį ar jo dalį, naudodami pirkimo ir pardavimo kainų skirtumą. Į aiškiai įkainotas ir kitas finansines paslaugas įtraukiama pirkimo ir pardavimo sandorių marža.

2.7.2. NETIESIOGIAI APSKAIČIUOTOS FINANSINIO TARPININKAVIMO PASLAUGOS (NAFTAP)

Faktinė palūkanų norma gali apimti pajamų elementą ir mokestį už paslaugą. Skolintojai ir indėlius priimantys subjektai veikia nustatydami savo indėlininkams palūkanų normas, kurios yra žemesnės už normas, kurias jie nustato savo skolininkams. Susidariusius palūkanų normų skirtumus finansų bendrovės naudoja savo išlaidoms padengti ir veiklos pelnui gauti. Pagal nusistovėjusią praktiką šie netiesioginiai mokesčiai už palūkanas taikomi tik paskoloms ir indėliams ir tik tuo atveju, kai šias paskolas teikia arba indėlius priima finansų bendrovės.

2.8. Niekur kitur nenurodyti naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčiai

Niekur kitur nenurodyti naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčiai apima:

a) naudojimosi nuosavybės teisėmis (pvz., patentais, prekių ženklais, autorių teisėmis, gamybos technologijomis ir pramoniniu dizainu, įskaitant komercines paslaptis ir frančizę) mokesčius. Šios teisės gali atsirasti dėl mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros, taip pat dėl rinkodaros, ir

b) mokesčius už licencijas, skirtas atgaminti arba platinti sukurtų originalų arba prototipų intelektinę nuosavybę (pvz., autorių teises į knygas ir rankraščius, kompiuterių programinę įrangą, kinematografijos kūrinius ir garso įrašus) ir gretutines teises (pvz., tiesioginius pasirodymus ir televiziją, kabelinę televiziją ar palydovines transliacijas).

▼B

2.9. Telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinės paslaugos

Telekomunikacijų paslaugos apima garso, vaizdo ar kitos informacijos perdavimą telefonu, teleksu, telegramomis, radiju, televizijos kabeliais ir transliavimu, palydovu, elektroniniu paštu, faksimilinio ryšio paslaugomis ir kt., įskaitant verslo tinklo paslaugas, telekonferencijų ir papildomas paslaugas. Jos neapima pačios perduodamos informacijos vertės. Taip pat įtraukiamos mobiliojo ryšio paslaugos, interneto ir tiesioginės prieigos paslaugos, įskaitant suteikiamą prieigą prie interneto. Neįtraukiamos telefono tinklo įrangos montavimo paslaugos, kadangi jos įtraukiamos į statybą.

Kompiuterių paslaugos apima su techninе ir (arba) programine įranga susijusias paslaugas bei duomenų apdorojimo paslaugas. Taip pat įtraukiamos techninės ir programinės įrangos konsultacinės ir diegimo paslaugos; kompiuterių ir išorinės įrangos priežiūra ir remontas; duomenų atkūrimo paslaugos, patarimų teikimas ir pagalba su kompiuterių išteklių valdymu susijusiais atvejais; analizė, dizainas ir sistemų programavimas – jų parengimas darbui (įskaitant internetinio puslapio kūrimą ir dizainą), taip pat techninės konsultacijos dėl programinės įrangos; licencijos naudoti neadaptuotą programinę įrangą; adaptuotos programinės įrangos kūrimas, gamyba, tiekimas ir susijusių dokumentų rengimas, įskaitant konkretiems vartotojams sukurtas operacines sistemas; sistemų priežiūra ir kitos papildomos paslaugos, pvz., mokymai, teikiami kaip konsultacijų dalis; duomenų apdorojimo paslaugos, pavyzdžiui, duomenų įvestys, lentelių sudarymas ir naudojimasis kompiuterių sistema skirtingoms operacijoms atlikti vienu metu; tinklalapio išteklių nuomos paslaugos (t. y. vietos interneto serveryje suteikimas kliento tinklalapiui); ir kompiuterių įrenginių valdymas. Neįtraukiami mokesčiai už licencijas, skirtas programinei įrangai atgaminti ir (arba) platinti, kadangi jie įtraukiami į niekur kitur nenurodytus naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčius. Kompiuterių ilgalaikė nuoma (be operatoriaus paslaugų) įtraukiama į technines, su prekyba susijusias ir kitas verslo paslaugas.

Informacinės paslaugos apima naujienų agentūrų paslaugas, duomenų bazės paslaugas (duomenų bazės parengimą, duomenų laikymą ir duomenų bei duomenų bazių platinimą, įskaitant katalogus ir adresų sąrašus), teikiamas prijungties režimu ir per magnetines, optines arba spausdintines priemones; ir internetinės paieškos portalus (paieškos sistemų paslaugas, kai klientams, įvedusiems užklausas pagal raktažodį, surandami interneto adresai). Taip pat įtraukiamos tiesioginės, nedidelės apimties laikraščių ir periodinių leidinių prenumeratos, įskaitant prenumeratas paštu, elektroninėmis arba kitomis priemonėmis; kito internetinio turinio teikimo paslaugos; bibliotekų bei archyvų paslaugos. Didelės apimties laikraščiai ir periodiniai leidiniai įtraukiami į bendrąją prekybą.

2.10. Kitos verslo paslaugos

Šios paslaugos apima: mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugas, profesines ir konsultacines valdymo paslaugas, technines, su prekyba susijusias ir kitas verslo paslaugas.

2.10.1. MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR TECHNOLOGINĖS PLĖTROS PASLAUGOS

Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos apima paslaugas, susijusias su moksliniais tyrimais, taikomaisiais moksliniais tyrimais ir eksperimentiniu naujų produktų kūrimu ir procesų rengimu. Iš esmės į šią kategoriją įtraukiama ši tiksliųjų, socialinių ir humanitarinių mokslų veikla, įskaitant valdymo sistemų plėtojimą, susijusį su technologijų pažanga. Taip pat įtraukiami komerciniai moksliniai tyrimai, susiję su elektronikos gaminiais, vaistais ir biotechnologijomis.

2.10.2. PROFESINĖS IR KONSULTACINĖS VALDYMO PASLAUGOS

Profesinės ir konsultacinės valdymo paslaugos apima: a) teisines paslaugas, apskaitos, konsultacines valdymo, valdymo paslaugas ir ryšių su visuomene paslaugas; ir b) reklamos, rinkos tyrimų ir viešosios nuomonės apklausų paslaugas.

▼B

2.10.3. TECHNINĖS, SU PREKYBA SUSIJUSIOS IR KITOS VERSLO PASLAUGOS

Šios paslaugos apima: a) architektūros, inžinerijos, mokslo ir kitos techninės veiklos paslaugas, b) atliekų tvarkymo ir nukenksminimo, žemės ūkio ir kasybos paslaugas, c) veiklos nuomos paslaugas, d) su prekyba susijusias paslaugas ir e) niekur kitur nenurodytas kitas verslo paslaugas.

2.11. Asmeninės, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugos

Šios paslaugos apima garso ir vaizdo bei susijusias paslaugas, taip pat kitas asmenines, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugas.

Garso ir vaizdo bei susijusios paslaugos – tai paslaugos ir susiję mokesčiai už filmų gamybą (juostoje arba vaizdajuostėje), radijo ir televizijos programas (tiesiogines arba įrašytas) ir muzikos įrašus. Įtraukiama garso ir vaizdo bei susijusių produktų nuoma bei prieiga prie koduotų televizijos kanalų (pvz., kabelinės arba palydovinės paslaugos); masinės gamybos garso ir vaizdo produktai, įsigyti ar parduoti nuolatiniam naudojimui, kurie pristatomi elektronine forma (atsisiųsti); atlikėjų (aktorių, muzikantų, šokėjų), autorių, kompozitorių ir kt. gauti mokesčiai. Neįtraukiami su garso ir vaizdo produktų atgaminimu ir (arba) platinimu susiję mokesčiai ir licencijos, kadangi jie įtraukiami į niekur kitur nenurodytus naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčius.

Kitos asmeninės, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugos yra: a) švietimo paslaugos, b) sveikatos priežiūros paslaugos, c) paveldo ir poilsio organizavimo paslaugos ir d) kitos asmeninės paslaugos.

2.12. Niekur kitur nenurodytos valdžios sektoriaus prekės ir paslaugos

Tai likutinė kategorija, apimanti valdžios sektoriaus prekių ir paslaugų sandorius (įskaitant tarptautinių organizacijų), kurių negalima priskirti jokiems kitiems straipsniams. Įtraukiami visi anklavų, pvz., ambasadų, konsulatų, karinių bazių ir tarptautinių organizacijų, sandoriai (ir prekių, ir paslaugų) su šalių, kuriose yra anklavai, ekonomikos rezidentais. Neįtraukiami anklavų sandoriai su namų ekonomikos šalies rezidentais.

3. **PIRMINĖS PAJAMOS**

Pirminėms pajamoms priskiriamos pajamos, kurias instituciniai vienetai gauna (sukaupia) už jų indėlį į gamybos procesą, už suteiktą finansinį turtą arba už gamtos išteklių nuomą kitiems instituciniams vienetams. Jos apima darbo pajamas, investicijų pajamas ir kitas pirmines pajamas.

3.1. Darbo pajamos

Darbo pajamos įtraukiamos, kada darbdavys (gamybos vienetas) ir darbuotojas yra skirtingų šalių ekonomikos rezidentai. Šalyje, kurios ekonomikos rezidentai yra gamybos vienetai, darbo pajamos yra visas atlygis (įskaitant darbdavių mokamas įmokas socialinės apsaugos sistemoms arba privatiems draudimo ar pensijų fondams) pinigais arba natūra, kurį įmonės rezidentės turi sumokėti darbuotojams nerezidentams už darbą, kurį jie atliko per atskaitinį laikotarpį. Šalies ekonomikos darbuotojų rezidentų darbo pajamos yra visas atlygis pinigais arba natūra, kurį jie turi gauti iš įmonių nerezidenčių už darbą, kurį jie atliko per atskaitinį laikotarpį. Svarbu nustatyti, ar darbdavį ir darbuotoją sieja darbo santykiai; jei ne – mokėjimas yra paslaugų pirkimas.

▼B

3.2. Investicijų pajamos

Investicijų pajamos yra pajamos, gautos iš rezidento disponuojamo išorės finansinio turto (kreditas) ir, atitinkamai, pajamos, gautos iš nerezidento disponuojamo finansinio turto rezidento šalyje (debetas). Investicijų pajamos apima nuosavybės priemonių pajamas (dividendus, mokėjimus iš kvazibendrovių pajamų, reinvesticijas) ir skolos priemonių pajamas (palūkanas), ir investicijų pajamas, priskirtinas draudimo, pensijų ir standartinių garantijų sistemų liudijimų turėtojams.

Mokėjimų balanse investicijų pajamos taip pat klasifikuojamos pagal pagrindinių investicijų funkcijų kategorijas – į tiesioginių investicijų, portfelinių investicijų, kitų investicijų arba oficialiųjų tarptautinių atsargų pajamas, ir dar paskirstomos pagal investicijų tipą. Investicijų apibrėžtys pagal funkcines kategorijas pateikiamos prie finansinės sąskaitos.

Jeigu juos galima nustatyti atskirai, turimų (kapitalo) dalių pelnas ir nuostoliai klasifikuojami ne kaip investicijų pajamos, o kaip investicijų vertės pokyčiai dėl rinkos kainų pasikeitimo. Grynieji srautai, susiję su palūkanų normos išvestinėmis priemonėmis, įtraukiami tik į finansinės sąskaitos „Išvestinių finansinių priemonių“ straipsnį.

3.2.1. PALŪKANOS

Palūkanos – investicinės pajamos iš tam tikros rūšies finansinio turto, būtent indėlių, skolos vertybinių popierių, paskolų ir kitų gautinų sumų, kurias savininkai turi gauti už finansinio turto perdavimą disponuoti kitam instituciniam vienetui. Į palūkanas taip pat įtraukiamos turimų specialiųjų skolinimosi teisių (SST) ir SST paskirstymo pajamos.

Į pirminių pajamų sąskaitą įtraukiamos „grynosios palūkanos“, iš „faktinių palūkanų“ pašalinant NAFTAP komponentą. Palūkanų pajamos įtraukiamos remiantis kaupiamuoju principu.

3.2.2. BENDROVIŲ PASKIRSTOMOSIOS PAJAMOS

3.2.2.1. *DIVIDENDAI*

Dividendai – pajamos, paskirstytos nuosavybės akcijų savininkams už lėšų perdavimą disponuoti bendrovėms. Dividendai įtraukiami tuo metu, kai akcijos nurodomos be dividendų.

3.2.2.2. *MOKĖJIMAI IŠ KVAZIBENDROVIŲ PAJAMŲ*

Mokėjimai iš kvazibendrovių (nekorporuotų įmonių, kurios veikia kaip bendrovės, pvz., filialai, žemės ir kitų gamtinių išteklių, kurie priklauso nerezidentams, sąlyginiai vienetai rezidentai, bendros įmonės, patikos fondai ir kt.) pajamų – sumos, kurias kvazibendrovių savininkai savo reikmėms išima iš jiems priklausančių kvazibendrovių pelno. Mokėjimai iš kvazibendrovių pajamų įtraukiami tada, kada jie faktiškai įvyksta.

3.2.3. REINVESTUOTOS TIESIOGINIŲ UŽSIENIO INVESTICIJŲ PAJAMOS

Reinvesticijos – tiesioginių investuotojų pajamų dalis, proporcinga jų turimos nuosavybės dydžiui, kurią užsienio patronuojamosios įmonės, partnerių įmonės ir filialai nepaskirsto kaip dividendų. Jos apibrėžiamos kaip tiesioginio investuotojo dalis bendrame konsoliduotame pelne, kurį per ataskaitinį laikotarpį uždirbo tiesioginių investicijų įmonė (atskaičius mokesčius, palūkanas ir nusidėvėjimą), atėmus dividendus, kurie turi būti sumokėti per tą ataskaitinį laikotarpį, net jeigu tie dividendai yra susiję su ankstesniais laikotarpiais gautu pelnu. Reinvesticijos turi būti įtraukiamos tą laikotarpį, kurį jos yra uždirbamos.

▼B

3.2.4. INVESTICINIŲ FONDŲ AKCIJŲ PAJAMOS

Investicijų pajamas, priskirtinas kolektyvinio investavimo fondų akcininkams, įskaitant savitarpio fondus ir patikos fondus, sudaro du atskiri straipsniai:

3.2.4.1. *DIVIDENDAI (ŽR. 3.2.2.1)* ir

3.2.4.2. *REINVESTICIJOS*

Investicinių fondų pajamos gali būti laikomos perduotomis jų akcininkams (ar vienetų turėtojams), nes jos gaunamos kaip jų nuosavybės investicijų pajamos. Investiciniai fondai gauna pajamas investuodami iš akcininkų gautus pinigus. Akcininkų pajamos iš investicinių fondų apibrėžiamos kaip investicijų pajamos, gautos už fondo portfelines investicijas, atskaičius veiklos sąnaudas. Investicinių fondų grynosios pajamos, atskaičius veiklos sąnaudas, priklauso akcininkams. Jeigu akcininkams kaip dividendai paskirstoma tik dalis grynųjų pajamų, laikoma, kad likusios pajamos buvo paskirstytos akcininkams ir vėliau reinvestuotos.

3.2.5. INVESTICIJŲ PAJAMOS, PRISKIRTINOS DRAUDIMO, PENSIJŲ IR STANDARTINIŲ GARANTIJŲ SISTEMŲ LIUDIJIMŲ TURĖTOJAMS

Draudėjams priskirtinos investicijų pajamos atitinka visas pirmines pajamas, gautas investavus draudimo techninius atidėjinius. Atidėjiniai yra sumos, kurių atžvilgiu draudimo bendrovė pripažįsta atitinkamą įsipareigojimą draudėjams.

Pensiniai įsipareigojimai/teisės susiję su nustatyto dydžio įmokų arba nustatyto dydžio išmokų sistemomis.

3.3. Kitos pirminės pajamos

Klasifikuojamos pagal duomenis rengiančios šalies ekonomikos institucinį sektorių (valdžios sektorių arba kitus sektorius) ir apima šias dalis: gamybos ir importo mokesčius, subsidijas ir rentą.

3.3.1. GAMYBOS IR IMPORTO MOKESČIAI

Apima šias dalis:

3.3.1.1. *MOKESČIAI PRODUKTAMS*

Mokesčiai produktams yra mokėtini už užsienyje pagamintos (sukurtos) arba nupirktos ar parduotos tam tikros prekės arba paslaugos vienetą. Tai, pvz., PVM, importo mokesčiai, akcizai ir vartojimo mokesčiai.

3.3.1.2. *KITI GAMYBOS MOKESČIAI*

Kiti gamybos mokesčiai – visi mokesčiai, kuriuos įmonės moka dėl gamybinės veiklos, įskaitant mokesčius, sumokėtus už verslo ir profesines licencijas.

3.3.2. SUBSIDIJOS

Apima šias dalis:

3.3.2.1. *SUBSIDIJOS PRODUKTAMS*

Subsidijos produktams yra mokėtinos už pagamintos (sukurtos) prekės arba suteiktos paslaugos vienetą.

▼B

3.3.2.2. *KITOS SUBSIDIJOS GAMYBAI*

Kitos subsidijos gamybai – subsidijos, kurias gamintojai vienetai rezidentai gali gauti vykdydami gamybinę veiklą, išskyrus subsidijas produktams.

3.3.3. RENTA

Renta apima pajamas, gautinas už instituciniams vienetams nerezidentams suteiktą leidimą disponuoti gamtos ištekliais. Tai, pvz., sumos, mokėtinos už naudojimąsi žeme, kai išgaunami mineraliniai ištekliai ir kitas žemės gelmių turtas, taip pat už žuvininkystės, miškininkystės ir medžioklės teises. Reguliarūs mokėjimai, kuriuos moka gamtos išteklių, pvz., žemės gelmių turto, nuomininkai, dažnai apibūdinami kaip mokėjimai už naudojimąsi nuosavybės teise, tačiau jie klasifikuojami kaip renta.

4. **ANTRINĖS PAJAMOS**

Antrinių pajamų sąskaitoje parodomi einamieji pervedimai tarp rezidentų ir nerezidentų. Pervedimas – įrašas, kuris atitinka vieno institucinio vieneto kitam instituciniam vienetui teikiamą prekę, paslaugą, finansinį turtą arba kitą nesukurtą turtą, mainais negaunant ekonominę vertę turinčio elemento. Einamieji pervedimai – visi pervedimai, kurie nepriskiriami kapitalo pervedimams. Einamieji pervedimai klasifikuojami pagal duomenis rengiančios šalies ekonomikos institucinį sektorių, kuris atlieka arba gauna pervedimą (valdžios sektorius arba kiti sektoriai).

Valdžios sektoriaus einamieji pervedimai apima einamuosius pajamų, turto ir kitus mokesčius, socialines įmokas, socialines išmokas, einamąjį tarptautinį bendradarbiavimą, įvairius einamuosius pervedimus, PVM ir BNP grindžiamus Sąjungos nuosavus išteklius.

Kitų sektorių einamieji pervedimai apima einamuosius pajamų, turto ir kitus mokesčius, socialines įmokas, socialines išmokas, įvairius einamuosius pervedimus, grynąsias ne gyvybės draudimo įmokas, ne gyvybės draudimo reikalavimus ir koregavimą dėl pensinių įsipareigojimų / teisių pokyčių. Įvairūs einamieji pervedimai apima asmeninius pervedimus tarp rezidento ir nerezidento namų ūkių (iš jų – dirbančių asmenų perlaidas).

4.1. Einamieji pajamų, turto ir kt. mokesčiai

Einamuosius pajamų, turto ir kitus mokesčius tarptautinėse sąskaitose daugiausia sudaro mokesčiai, kuriais apmokestinamos nerezidentų pajamos, gautos už jų darbą arba iš investuoto finansinio turto. Taip pat įtraukiami nerezidentų turto kapitalo prieaugio mokesčiai. Pajamų mokesčius ir finansinio turto kapitalo prieaugio mokesčius paprastai moka „kiti sektoriai“ (fiziniai asmenys, bendrovės ir ne pelno institucijos), o gauna „valdžios sektorius“.

4.2. Socialinės įmokos

Socialinės įmokos yra faktinės arba sąlyginės įmokos, kurias namų ūkiai moka pagal socialinio draudimo sistemas, kad sukauptų ateityje mokėtinas socialines išmokas.

4.3. Socialinės išmokos

Socialinės išmokos apima išmokas, mokėtinas pagal socialinės apsaugos ir pensijų sistemas. Jos apima pensijas ir nepensines išmokas dėl tam tikrų įvykių arba aplinkybių, pvz., ligos, nedarbo, būsto ir švietimo, ir gali būti mokamos pinigais arba natūra.

▼B

4.4. Grynosios ne gyvybės draudimo įmokos

Grynąsias ne gyvybės draudimo įmokas sudaro bendrosios įmokos, kurias draudėjai moka už ataskaitiniu laikotarpiu jiems suteikiamą draudimo apsaugą (perkeltos įmokos), ir įmokų priedai, mokami iš draudėjams priskirtų investicijų pajamų, atskaičius draudimą tvarkančios draudimo įmonės gautus mokėjimus už paslaugas. Mokėjimai už paslaugas – draudėjų perkamos paslaugos, kurios įtraukiamos kaip draudimo paslaugos. Į šį straipsnį įtraukiamos grynosios standartinių garantijų sistemų įmokos.

4.5. Ne gyvybės draudimo reikalavimai

Ne gyvybės draudimo reikalavimai – sumos, mokėtinos dėl reikalavimų, kurie pripažinti mokėtinais einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu. Reikalavimai tampa mokėtini, kai nutinka įvykis, dėl kurio atsiranda pagrįstas reikalavimas. Į šį straipsnį įtraukiami pagal standartinių garantijų sistemas mokėtini reikalavimai.

4.6. Einamasis tarptautinis bendradarbiavimas

Einamasis tarptautinis bendradarbiavimas apima einamuosius pervedimus pinigais arba natūra tarp skirtingų valstybių Vyriausybių arba tarp Vyriausybių ir tarptautinių organizacijų. Einamojo tarptautinio bendradarbiavimo dalį sudaro bendradarbiavimas su Sąjungos institucijomis.

4.7. Įvairūs einamieji pervedimai

Įvairūs einamieji pervedimai pinigais arba natūra apima einamuosius pervedimus namų ūkiams paslaugas teikiančioms ne pelno institucijoms, einamuosius pervedimus tarp namų ūkių, kitus įvairius einamuosius pervedimus, įskaitant baudas ir delspinigius, dalį mokėjimų už loterijas ir azartinius lošimus, kompensacinius mokėjimus ir kt.

4.7.1. ASMENINIAI PERVEDIMAI TARP REZIDENTO IR NEREZIDENTO NAMŲ ŪKIŲ

Asmeninius pervedimus tarp rezidento ir nerezidento namų ūkių sudaro visi einamieji pervedimai pinigais arba natūra, kuriuos namų ūkiai rezidentai atlieka namų ūkiams nerezidentams arba gauna iš jų. Asmeniniai pervedimai apima „iš jų: dirbančių asmenų perlaidos“.

4.7.1.1. *DIRBANČIŲ ASMENŲ PERLAIDOS*

Dirbančių asmenų perlaidas sudaro migrantų, nuolat gyvenančių ir įsidarbinusių naujos ekonomikos šalyse, asmeniniai pervedimai namų ūkiams nerezidentams. Asmenys, kurie dirba ir lieka naujos ekonomikos šalyse trumpiau nei metus, laikomi nerezidentais ir jų pajamos įtraukiamos prie darbo pajamų.

4.8. PVM ir BNP grindžiami Sąjungos nuosavi ištekliai

PVM ir BNP grindžiami trečiojo ir ketvirtojo tipo Sąjungos nuosavi ištekliai – kiekvienos valstybės narės valdžios sektoriaus einamieji pervedimai Sąjungos institucijoms.

4.9. Koregavimas dėl pensinių įsipareigojimų/teisių pokyčių

Koregavimas dėl pensinių įsipareigojimų / teisių pokyčių yra reikalingas siekiant suderinti pensijų, kaip einamųjų pervedimų, ir pensinių teisių, kaip finansinio turto, traktavimą. Atlikus koregavimą, einamosios sąskaitos balansas yra toks pat, koks būtų, jei socialinės įmokos ir gaunamos pensijos nebūtų įrašytos kaip einamieji pervedimai.

▼B

B. *Kapitalo sąskaita*

Kapitalo sąskaitą sudaro kapitalo pervedimai ir nesukurto nefinansinio turto įsigijimas ir pardavimas / perleidimas. Kapitalo pervedimus sudaro: a) ilgalaikio turto nuosavybės teisių perdavimai, b) su ilgalaikio turto įsigijimu arba pardavimu / perleidimu susijusių arba nuo to priklausomų lėšų pervedimai ir c) įsipareigojimų panaikinimas kreditoriaus iniciatyva, jam negaunant mainais jokio atlygio. Kapitalo pervedimai gali būti atliekami pinigais arba natūra (pvz., atleidimas nuo skolos). Skirtumas tarp einamųjų ir kapitalo pervedimų praktiškai priklauso nuo to, kaip šalis gavėja panaudoja pervedimą. Nesukurto nefinansinio turto įsigijimas ir pardavimas / perleidimas daugiausia apima nematerialųjį turtą, pvz., patentus, nuomos sutartis arba kitas perleidžiamąsias sutartis. Į šį kapitalo sąskaitos straipsnį turi būti įtraukiamas tik tokio turto pirkimas ir pardavimas / perleidimas, bet ne jo panaudojimas.

5.1. Nesukurto nefinansinio turto įsigijimas ir pardavimas / perleidimas bendrąja verte

Nesukurtą nefinansinį turtą sudaro: a) gamtos ištekliai, b) sutartys, nuomos sutartys ir licencijos ir c) rinkodaros turtas (prekių ženklai) ir prestižas. Nesukurto nefinansinio turto įsigijimas ir pardavimas / perleidimas įtraukiamas atskirai ir bendrąja, o ne grynąja verte. Į šį kapitalo sąskaitos straipsnį turi būti įtraukiamas tik tokio turto pirkimas ir pardavimas / perleidimas, bet ne jo panaudojimas.

5.2. Kapitalo pervedimai

Kapitalo pervedimus sudaro: i) ilgalaikio turto nuosavybės pervedimai, ii) su ilgalaikio turto įsigijimu ir pardavimu / perleidimu susijusių arba nuo to priklausomų lėšų pervedimai ir iii) įsipareigojimų panaikinimas kreditoriaus iniciatyva, jam negaunant mainais jokio atlygio. Kapitalo pervedimai gali būti atliekami pinigais arba natūra (pavyzdžiui, atleidimas nuo skolos). Skirtumas tarp einamųjų ir kapitalo pervedimų praktiškai priklauso nuo to, kaip šalis gavėja panaudoja pervedimą.

Duomenis rengiančios šalies ekonomikoje kapitalo pervedimai klasifikuojami pagal institucinį sektorių, kuris atlieka arba gauna pervedimą (valdžios sektorius arba kiti sektoriai). Kapitalo pervedimai apima: kapitalo mokesčius, investicines dotacijas ir kitus kapitalo pervedimus.

5.2.1. KAPITALO MOKESČIAI

Kapitalo mokesčiai – mokesčiai, kuriais nereguliariai ir nedažnai apmokestinamas institucinių vienetų turtas arba grynoji nuosavo kapitalo vertė, arba aktyvų, kuriuos vienas institucinis vienetas perduoda kitam, vertė. Jie apima paveldėjimo mokesčius ir dovanojimo (tarp fizinių asmenų) mokesčius, kuriais apmokestinamas gavėjų kapitalas.

5.2.2. INVESTICINĖS DOTACIJOS

Investicinės dotacijos – kapitalo pervedimai pinigais arba natūra, skirti visoms ilgalaikio turto įsigijimo išlaidoms arba jų daliai finansuoti. Pinigais gautas investicines dotacijas gavėjai privalo naudoti bendrojo pagrindinio kapitalo formavimui; dotacijos dažnai yra susietos su konkrečiais investiciniais projektais, pvz., dideliais statybų projektais.

5.2.3. KITI KAPITALO PERVEDIMAI

Jie apima didelius neperiodinius mokėjimus, kuriais kompensuojama draudimo liudijimais nedengiama didelė žala arba sunkūs sužeidimai, dideles dovanas, palikimus ir aukas (paramą), įskaitant skirtus ne pelno institucijoms. Į šią kategoriją įtraukiamas atleidimas nuo skolos.

▼B

5.2.3.1. *ATLEIDIMAS NUO SKOLOS*

Atleidimas nuo skolos – savanoriškas visos skolos arba jos dalies panaikinimas kreditoriaus ir skolininko susitarimu.

C. *Finansinė sąskaita ir tarptautinių investicijų balansas*

Apskritai, finansinėje sąskaitoje parodomi su finansiniu turtu ir įsipareigojimais susiję sandoriai, sudaryti tarp rezidentų ir nerezidentų. Finansinėje sąskaitoje sandoriai parodomi grynąja verte: grynieji finansinio turto įsigijimai atitinka turto įsigijimus, iš jų atėmus turto sumažėjimą.

Tarptautinių investicijų balanse (TIB) kiekvieno ketvirčio pabaigoje parodoma šalies ekonomikos rezidentų finansinio turto, kuris yra reikalavimai nerezidentams, vertė ir šalies ekonomikos rezidentų įsipareigojimų nerezidentams bei luitinio aukso, kuris laikomas kaip oficialiųjų tarptautinių atsargų turtas, vertė. Turto ir įsipareigojimų skirtumas yra TIB grynoji pozicija (balansas) ir rodo arba reikalavimą grynąja verte arba įsipareigojimą likusiam pasauliui grynąja verte.

TIB vertė laikotarpio pabaigoje yra ankstesnio laikotarpio pabaigos likučio, einamojo laikotarpio sandorių ir kitų pokyčių, kurie atsirado dėl kitų priežasčių nei sandoriai tarp rezidentų ir nerezidentų, rezultatas. Kitiems pokyčiams galima priskirti kitus apimties ir perkainojimo pokyčius, atsiradusius dėl valiutos kursų arba kitų kainų pokyčių.

Funkciniu požiūriu tarptautiniai finansiniai sandoriai ir pozicijos yra skirstomi į tiesiogines investicijas, portfelines investicijas, išvestines finansines priemones (neįtrauktas į oficialiąsias tarptautines atsargas) ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandorius, kitas investicijas ir oficialiąsias tarptautines atsargas. Tarptautiniai finansiniai sandoriai ir pozicijos taip pat klasifikuojami pagal priemonės rūšį ir institucinį sektorių.

Rinkos kainos yra sandorių ir pozicijų vertinimo pagrindas. Neperleidžiamųjų priemonių, t. y. paskolų, indėlių ir kitų gautinų / mokėtinų sumų pozicijos yra vertinamos nominaliąja verte. Tačiau visi sandoriai, susiję su šiomis priemonėmis, yra vertinami rinkos kainomis. Siekiant išspręsti neatitikimą tarp sandorių vertinimo rinkos kainomis ir pozicijų vertinimo nominaliąja verte, pardavėjas parodo perkainojimus dėl kitų kainų pokyčių, įvykusius pardavimo laikotarpiu, kurių dydžiai yra lygūs nominaliosios ir sandorio vertės skirtumui, o pirkėjas parodo priešingą sumą kaip perkainojimus dėl kitų kainų pokyčių. Panašiai parodomi tiesioginių investicijų nuosavybės sandoriai ir pozicijos, kur pozicijos parodo nuosavas lėšas, įvertintas nuosavybės metodu (balansine verte) (žr. tolesnį skyrių).

Mokėjimų balanso finansinė sąskaita ir TIB apima priešpriešinius įrašus apie pajamas, sukauptas iš atitinkamose funkcinėse kategorijose klasifikuojamų priemonių.

▼M1

6.1. Tiesioginės investicijos

Tiesioginės investicijos siejamos su vienos šalies ekonomikos rezidentu, kuris kontroliuoja arba turi didelės įtakos kitos šalies ekonomikos rezidento įmonės veiklai. Vadovaujantis tarptautiniais standartais (BV6), tokį ryšį įrodo tai, kada vienos šalies ekonomikos investuotojui rezidentui tiesiogiai arba netiesiogiai priklauso ne mažiau kaip 10 % kitos šalies ekonomikos įmonės rezidentės balsavimo teisių. Remiantis šiuo kriterijumi, tiesioginių investicijų ryšiai gali egzistuoti tarp kelių susijusių įmonių, nepaisant to, ar tie ryšiai apima vieną, ar

▼M1

daugiau grandinių. Jie gali apimti tiesioginių investicijų įmonės patronuojamąsias įmones, jų patronuojamąsias įmones ir partnerių įmones. Nustačius tiesogines investicijas, visi vėlesni finansiniai srautai arba atsargos tarp susijusių subjektų parodomi kaip tiesioginių investicijų sandoriai/pozicijos.

Nuosavybės kapitalą sudaro filialų kapitalas, taip pat visos akcijos patronuojamosiose ir partnerių įmonėse. Reinvesticijas sudaro tiesioginio investuotojo pelno dalis, kurios patronuojamosios įmonės arba partnerių įmonės nepaskirstė dividendų forma, ir filialų pelnas, nepervestas tiesioginiam investuotojui. Reinvesticijos, kaip priešpriešinis įrašas, parodomos straipsnyje „investicijų pajamos“ (žr. 3.2.3).

Tiesioginių investicijų nuosavybės priemonės ir skolos priemonės toliau skirstomos pagal subjektų tarpusavio ryšį ir pagal investicijų kryptį. Gali būti išskirti trys tiesioginių investicijų ryšių tipai:

a) tiesioginių investuotojų investicijos tiesioginių investicijų įmonėse. Ši kategorija apima tiesioginio investuotojo investicinius srautus (ir likučius) jo tiesioginių investicijų įmonėse (nepriklausomai nuo to, ar jos yra tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamos arba joms daroma įtaka);

b) priešpriešinės investicijos. Šio tipo ryšiai apima tiesioginių investicijų įmonių investicinius srautus (ir likučius) tiesioginio investuotojo įmonėje;

c) tarp susietų įmonių. Jos apima srautus (ir likučius) tarp įmonių, kurios viena kitos nekontroliuoja ar nedaro įtakos viena kitai, tačiau jas abi kontroliuoja arba daro įtaką tas pats tiesioginis investuotojas.

Vertinant tiesioginių investicijų pozicijas, įmonių, kurios įtrauktos į biržos prekybos sąrašus, nuosavybės priemonių likučiai vertinami rinkos kainomis. Priešingai, vertinant tiesioginių investicijų įmonių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus, nuosavybės priemonių likučius, jie vertinami nuosavybės metodu (balansine verte), naudojant bendrą apibrėžtį, kuri apima šiuos apskaitos straipsnius:

a) apmokėtas kapitalas (išskyrus nuosavas akcijas ir įskaitant akcijų priedus);

b) visų rūšių rezervai (įskaitant investicines dotacijas, kai pagal apskaitos rekomendacijas jos laikomos bendrovės rezervais);

c) nepaskirstytasis pelnas, atskaičius nuostolius (įskaitant einamųjų metų rezultatus).

Įmonių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus, nuosavybės akcijų sandoriai, kurie parodomi finansinėje sąskaitoje, gali skirtis nuo TIB parodomų nuosavų lėšų, įvertintų nuosavybės metodu (balansine verte). Tokie skirtumai parodomi kaip perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių.

Siekiant labiau suderinto turto ir įsipareigojimų vertinimo, tiesioginių investicijų įmonių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus, nuosavybės priemonių likučiai gali būti vertinami pagal vieną iš kitų BV6 7.16 dalyje pateiktų vertinimo metodų, jeigu taikytinas nors vienas iš šių atvejų:

a) bent viena tiesioginių investicijų grandinėje esanti įmonė yra įtraukta į biržos prekybos sąrašus, o bent viena – neįtraukta, kai dėl to grandinėje esančios įmonės grynajame TIB susidaro dideli iškraipymai. Tokiu atveju į biržos prekybos sąrašus įtrauktos įmonės rinkos kaina gali būti naudojama kaip vertinimo kriterijus vertinant susijusias įmones, neįtrauktas į biržos prekybos sąrašus, arba

b) jeigu tiesioginių investicijų įmonių grandinėje skirtumai atsiranda pateikiant duomenis apie įsigytą prestižą, kai dėl to valstybės, kurios rezidentė yra grandinės viduryje esanti įmonė, grynajame TIB susidaro dideli iškraipymai, arba

▼M1

c) jeigu tiesioginių investicijų grandinėje esančių įmonių sąskaitos yra išreikštos skirtingomis valiutomis ir dėl valiutos kurso svyravimų valstybės, kurios rezidentė yra grandinės viduryje esanti įmonė, grynajame TIB susidaro dideli iškraipymai.

Jeigu į biržos prekybos sąrašus neįtrauktų tiesioginių investicijų įmonių nuosavybės priemonių likučiai vertinami taikant alternatyvų metodą, TIB rengėjas skatinamas informuoti rengėją kitoje alternatyvų metodą taikančioje valstybėje bei su juo bendradarbiauti, siekiant sumažinti abipusio asimetriško duomenų pateikimo riziką. Ši informacija turėtų būti perduota ECBS viduje pagal esamus susitarimus, taip pat paskelbta ECB leidinyje „Europos Sąjungos mokėjimų balanso/tarptautinių investicijų balanso statistiniai metodai“ (angl. k. *European Union balance of payments/international investment position statistical methods*), kuris naudojamas atliekant euro zonos valstybių narių taikomų sąvokų, apibrėžčių ir duomenų rengimo metodų stebėseną (kaip nurodyta V priede).

Kaip geriausia praktika rekomenduojama, kad visos valstybės narės rengtų tiesioginių užsienio investicijų nuosavybės likučių ir reinvesticijų duomenis pagal tiesioginių užsienio investicijų apklausų, kurios renkamos bent kartą per metus, rezultatus ([1]).

▼B

6.2. Portfelinės investicijos

Portfelinės investicijos apima skolos arba nuosavybės vertybinių popierių sandorius ir jų pozicijas, išskyrus tuos, kurie priskiriami tiesioginėms investicijoms arba oficialiosioms tarptautinėms atsargoms. Portfelinės investicijos apima nuosavybės vertybinius popierius, investicinių fondų akcijas ir skolos vertybinius popierius, jei jie nėra įtraukti į tiesioginių investicijų arba oficialiųjų tarptautinių atsargų kategorijas. Į portfelines investicijas neįtraukiami atpirkimo sandoriai ir vertybinių popierių skolinimas. Portfelinių investicijų sandoriai ir pozicijos vertinami rinkos kainomis. Jei portfelinėse investicijose yra vertybinių popierių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus, gali atsirasti sandorių ir pozicijų vertinimo skirtumų – kaip kad yra tiesioginių investicijų į akcijas, neįtrauktas į biržos prekybos sąrašus, atveju. Šiuo atveju tokie skirtumai taip pat turėtų būti parodomi kaip perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių.

Įprastas portfelinių investicijų duomenų rinkimo metodas apibrėžtas VI priede.

6.2.1. NUOSAVYBĖS VERTYBINIAI POPIERIAI

Nuosavybės vertybinius popierius sudaro visos priemonės, kurios parodo reikalavimus dėl bendrovių arba kvazibendrovių likutinės vertės po to, kai įvykdyti visų kreditorių reikalavimai. Priešingai nei skolos vertybiniai popieriai, nuosavybės vertybiniai popieriai paprastai nesuteikia savininkui teisės į iš anksto nustatytą sumą arba sumą, nustatomą pagal konkrečią formulę. Nuosavybės vertybinius popierius sudaro akcijos, įtrauktos į biržos prekybos sąrašus, ir akcijos, neįtrauktos į biržos prekybos sąrašus.

Akcijos, įtrauktos į biržos prekybos sąrašus, yra nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į pripažintos vertybinių popierių biržos sąrašus arba į bet kokią kitą antrinę rinką. Akcijos, neįtrauktos į biržos prekybos sąrašus, yra nuosavybės vertybiniai popieriai, kurie nėra įtraukti į vertybinių popierių biržos sąrašus.

6.2.2. INVESTICINIŲ FONDŲ AKCIJOS

Investicinių fondų akcijas leidžia investiciniai fondai. Jei fondas yra patikos fondas, jis leidžia vadinamuosius vienetus. Investiciniai fondai yra kolektyvinio investavimo įmonės, kurios sutelkia investuotojų lėšas, naudojamas investicijoms į finansinį ir (arba) nefinansinį turtą. Finansinio tarpininkavimo požiūriu investicinių fondų akcijų vaidmuo yra specialus – kolektyvinio investavimo į kitą turtą

([1]) Turėtų būti atsisakyta šios nepriimtinos praktikos: i) leisti atskaitingiesiems agentams pasirinkti vertinimo kriterijų (rinkos vertė arba nuosavybės metodas (balansinė vertė)); ii) rengiant duomenis apie likučius taikyti nuolatinio inventorizavimo metodą ir (arba) kaupti mokėjimų balanso srautų duomenis.

▼B

būdas – todėl jos identifikuojamos atskirai nuo kitų nuosavybės vertybinių popierių. Be to, skirtingai traktuojamos jų pajamos, nes turi būti įskaitytos reinvesticijos.

6.2.3. SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI

Skolos vertybiniai popieriai yra perleidžiamosios priemonės, naudojamos kaip skolos įrodymas. Jas sudaro vekseliai, obligacijos, skoliniai įsipareigojimai, perleidžiamieji indėlių sertifikatai, komerciniai vekseliai, turtu užtikrinti vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės ir kitos panašios priemonės, kuriomis paprastai prekiaujama finansų rinkose. Skolos vertybinių popierių sandoriai ir pozicijos pagal pradinį terminą skirstomi į trumpalaikius ir ilgalaikius.

6.2.3.1. *TRUMPALAIKIAI SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI*

Trumpalaikiai skolos vertybiniai popieriai apmokami pagal pareikalavimą arba išleidžiami su vienerių metų arba trumpesniu pradiniu išpirkimo terminu. Paprastai jie suteikia turėtojui besąlyginę teisę nurodytą dieną gauti nurodytą nustatyto dydžio pinigų sumą. Šiomis priemonėmis paprastai prekiaujama su nuolaida organizuotose rinkose; nuolaida priklauso nuo palūkanų normos ir iki išpirkimo termino likusio laiko.

6.2.3.2. *ILGALAIKIAI SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI*

Ilgalaikiai skolos vertybiniai popieriai išleidžiami su ilgesniu nei vienerių metų pradiniu išpirkimo terminu arba su neapibrėžtu terminu (išskyrus vertybinius popierius iki pareikalavimo, kurie priskiriami trumpalaikiams vertybiniams popieriams). Paprastai jie suteikia turėtojui: a) besąlyginę teisę gauti nustatyto dydžio pinigines pajamas arba sutartimi nustatytas kintamas pinigines pajamas (kai palūkanų išmokėjimas nepriklauso nuo skolininko pajamų) ir b) besąlyginę teisę į nustatyto dydžio sumą, grąžinant pagrindinę skolos sumą nurodytą dieną arba nurodytomis dienomis.

Sandoriai į mokėjimų balansą įrašomi, kai kreditoriai arba skolininkai įtraukia reikalavimą arba įsipareigojimą į savo apskaitą. Sandoriai parodomi faktiškai gauta ar sumokėta kaina, atėmus komisinius ir išlaidas. Taigi vertybinių popierių su atkarpomis atveju įskaitomos palūkanos, susikaupusios nuo paskutinio palūkanų mokėjimo, o vertybinių popierių, kurie buvo išleisti su nuolaida, atveju įskaitomos palūkanos, susikaupusios nuo emisijos. Susikaupusias palūkanas reikia įskaityti ir į mokėjimų balanso finansinę sąskaitą, ir į TIB; šie įrašai turi turėti priešpriešinius įrašus atitinkamuose pajamų sąskaitos straipsniuose.

6.3. Išvestinės finansinės priemonės (neįtrauktos į oficialiąsias tarptautines atsargas) ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai

Išvestinės finansinės priemonės sutartis yra finansinė priemonė, susieta su kita konkrečia finansine priemone, rodikliu arba preke, pagal kurią finansų rinkose galima atskirai prekiauti konkrečia finansų rizika (pvz., palūkanų normos, užsienio valiutos kurso, nuosavybės ir prekių kainų, kredito rizika ir kt.). Ši kategorija atskiriama nuo kitų kategorijų, nes ji labiau susijusi su rizikos perleidimu nei lėšų ar kitų išteklių teikimu. Skirtingai nuo kitų funkcinių kategorijų, išvestinės finansinės priemonės negeneruoja pirminių pajamų. Su palūkanų normos išvestinėmis priemonėmis susiję grynieji srautai parodomi kaip išvestinės finansinės priemonės, o ne kaip investicijų pajamos. Išvestinių finansinių priemonių sandoriai ir pozicijos atskiriami nuo pagrindinių priemonių, su kuriomis

▼B

jie susiję, verčių. Pasirinkimo sandorių atveju parodoma visa premija (t. y. pasirinkimo sandorių pirkimo / pardavimo kaina ir numanomas mokestis už paslaugas). Grąžinamas garantines įmokas sudaro pinigai arba kitas įkaitas, deponuoti siekiant apsaugoti kitą sandorio šalį nuo nemokumo rizikos. Jos priskiriamos indėliams „kitų investicijų“ (jei skolininko įsipareigojimai įtraukti į pinigų kiekį P3) arba „kitų gautinų / mokėtinų sumų“ kategorijose. Negrąžinamos garantinės įmokos (dar vadinamos kintamąja marža) sumažina dėl išvestinės priemonės atsiradusį finansinį įsipareigojimą, todėl jos priskiriamos išvestinių finansinių priemonių sandoriams.

Išvestinių finansinių priemonių vertinimas turėtų būti atliekamas atsižvelgiant į konkrečią rinką. Išvestinių priemonių kainų pokyčiai parodomi kaip turimo turto vertės padidėjimas arba sumažėjimas (perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių). Išvestinių finansinių priemonių sandoriai parodomi tada, kai kreditoriai ir skolininkai reikalavimą arba įsipareigojimą parodo savo apskaitos dokumentuose. Dėl to, kad praktiškai sunku atskirti kai kurių išvestinių priemonių turto ir įsipareigojimų srautus, visi išvestinių finansinių priemonių sandoriai euro zonos mokėjimų balanse parodomi grynąja verte. Išvestinių finansinių priemonių turto ir įsipareigojimų pozicijos TIB statistikoje parodomos bendrąja verte, išskyrus tas išvestines finansines priemones, kurios patenka į oficialiųjų tarptautinių atsargų kategoriją ir parodomos grynąja verte. Dėl praktinių sumetimų įterptosios išvestinės finansinės priemonės neatskiriamos nuo pagrindinės priemonės, su kuria jos yra susijusios.

Darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai yra bendrovės darbuotojams kaip atlyginimo forma pasiūlyta galimybė nusipirkti bendrovės nuosavybės vertybinių popierių. Jei darbuotojams suteiktu akcijų pasirinkimo sandoriu galima be apribojimų prekiauti finansų rinkose, jis priskiriamas išvestinėms finansinėms priemonėms.

6.4. Kitos investicijos

Kitos investicijos yra likutinė kategorija, apimanti pozicijas ir sandorius, kurie nepatenka į tiesioginių investicijų, portfelinių investicijų, išvestinių finansinių priemonių ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandorių arba oficialiųjų tarptautinių atsargų kategorijas. Jeigu toliau išvardytos finansinio turto ir įsipareigojimų rūšys nepriskiriamos tiesioginėms investicijoms arba oficialiosioms tarptautinėms atsargoms, kitos investicijos apima: a) kitas nuosavybės priemones, b) pinigus ir indėlius, c) paskolas (įskaitant TVF kredito naudojimą ir TVF paskolas), d) draudimo, pensijų ir standartinių garantijų sistemas, e) prekybos kreditus ir išankstinius mokėjimus, f) kitas gautinas / mokėtinas sumas ir g) SST paskirstymus (turimos SST įtraukiamos į oficialiąsias tarptautines atsargas).

Su nuolaida parduotų paskolų, indėlių ir kitų gautinų / mokėtinų sumų sandorių vertė, parodyta finansinėje sąskaitoje, gali skirtis nuo nominaliųjų verčių, parodytų TIB. Tokie skirtumai parodomi kaip perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių.

6.4.1. KITOS NUOSAVYBĖS PRIEMONĖS

Kitos nuosavybės priemonės apima ne vertybinių popierių formos nuosavybės priemones, todėl jos nepriskiriamos portfelinėms investicijoms. Dalyvavimas kai kurių tarptautinių organizacijų kapitale nėra vertybiniai popieriai, todėl jis priskiriamas kitoms nuosavybės priemonėms.

▼B

6.4.2. PINIGAI IR INDĖLIAI

Pinigai ir indėliai apima apyvartoje esančius pinigus ir indėlius. Indėliai yra standartizuotos, neperleidžiamos sutartys, kurias paprastai siūlo indėlius priimančios įstaigos, leidžiančios kreditoriui padėti saugoti ir vėliau pasiimti įvairias pinigų sumas. Indėliai paprastai būna siūlomi su skolininko garantija grąžinti investuotojui pagrindinę sumą.

Skirtumas tarp „paskolų“ ir „pinigų ir indėlių“ priklauso nuo skolininko tipo. Tai reiškia, kad turto dalyje pinigai, kuriuos pinigus turinčio sektoriaus rezidentas suteikia bankams nerezidentams, turi būti priskiriami „indėliams“, o pinigai, kuriuos pinigus turinčio sektoriaus rezidentas suteikia nerezidentams, kurie nėra bankai (t. y. instituciniams vienetams, išskyrus bankus), turi būti priskiriami „paskoloms“. Įsipareigojimų dalyje pinigai, kuriuos paėmė rezidentai, kurie nėra bankai, t. y. ne pinigų finansinės institucijos (PFI), visada turi būti priskiriami „paskoloms“. Galiausiai šis skirtumas reiškia, kad visi sandoriai tarp rezidentų PFI ir nerezidentų bankų turi būti priskiriami „indėliams“.

6.4.3. PASKOLOS

Paskolos yra finansinis turtas, kuris: a) sukuriamas, kai kreditorius tiesiogiai skolina lėšas skolininkui, ir b) tai patvirtina neperleidžiamieji dokumentai. Ši kategorija apima visas paskolas, įskaitant hipoteką, finansinę nuomą ir atpirkimo tipo operacijas. Visos atpirkimo tipo operacijos, t. y. atpirkimo sandoriai, pardavimo / atpirkimo operacijos ir vertybinių popierių skolinimas (apsikeičiant pinigais kaip įkaitu), laikomos įkeitimu užtikrintomis paskolomis, o ne tiesioginiu vertybinių popierių pirkimu / pardavimu ir parodomos kaip „kitos investicijos“, priskiriant operaciją vykdančiam sektoriui rezidentui. Tokia tvarka, kuri taip pat atitinka bankų ir kitų finansų bendrovių apskaitos praktiką, siekiama tiksliau atspindėti šių finansinių priemonių ekonominį pagrindimą.

6.4.4. DRAUDIMO, PENSIJŲ IR STANDARTINIŲ GARANTIJŲ SISTEMOS

Jos apima: a) ne gyvybės draudimo techninius atidėjinius, b) gyvybės draudimo ir anuiteto įsipareigojimus / teises, c) pensinius įsipareigojimus / teises, pensijų fondų reikalavimus pensijų valdytojams ir ne pensijų fondų įsipareigojimus / teises, ir d) standartinių garantijų atidėjinius.

6.4.5. PREKYBOS KREDITAI IR IŠANKSTINIAI MOKĖJIMAI

Prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai yra prekių ir paslaugų tiekėjų finansiniai reikalavimai jų klientams, atsirandantys prekių ir paslaugų teikėjams tiesiogiai jiems suteikus kreditą, ir išankstiniai mokėjimai už darbą, kuris vykdomas arba turi būti pradėtas, kai klientai iš anksto sumoka už dar nepristatytas prekes ar nesuteiktas paslaugas. Prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai atsiranda, kai už prekes arba paslaugas sumokama ne tada, kai perleidžiamos prekės nuosavybės teisės ar suteikiama paslauga.

6.4.6. KITOS GAUTINOS / MOKĖTINOS SUMOS

Šią kategoriją sudaro kitos gautinos arba mokėtinos sumos, kurios nėra įtrauktos į prekybos kreditus ir išankstinius mokėjimus arba kitas priemones. Jos apima sukurtą finansinį turtą ir įsipareigojimus, kurie yra kaip atitiktinis įrašas sandoriams, tarp kurių įvykdymo ir atitinkamų mokėjimų už juos yra laiko skirtumas. Jos apima mokestinius įsipareigojimus, vertybinių popierių įsigijimą ir pardavimą, vertybinių popierių skolinimo mokesčius, aukso paskolų mokesčius, darbo užmokesčius, dividendus ir sukauptas, bet dar nesumokėtas socialines įmokas.

▼B

6.4.7. SST PASKIRSTYMAI

SST paskirstymai TVF nariams parodomi kaip gavėjo turimas įsipareigojimas pagal SST „kitose investicijose“, įtraukiant atitinkamą SST įrašą „oficialiųjų tarptautinių atsargų“ straipsnyje.

6.5. Oficialiosios tarptautinės atsargos

Oficialiosios tarptautinės atsargos – išorės turtas, kurį pinigų institucijos kontroliuoja ir gali nedelsdamos panaudoti mokėjimų balanso finansavimo reikmėms, intervencijai valiutų rinkose siekiant valdyti valiutos kursą ir kitais susijusiais tikslais (pvz., pasitikėjimui valiuta ir ekonomika palaikyti arba skolinimuisi iš užsienio pagrįsti). Oficialiosios tarptautinės atsargos turi būti turtas, laikomas užsienio valiuta, reikalavimai nerezidentams ir faktiškai egzistuojantis turtas. Potencialus turtas neįtraukiamas. Oficialiųjų tarptautinių atsargų sąvoka pagrįsta pinigų institucijų vykdoma atsargų kontrole ir galimybe jas naudoti.

euro zonos oficialiąsias tarptautines atsargas sudaro Eurosistemos oficialiosios tarptautinės atsargos, t. y. ECB oficialiosios tarptautinės atsargos ir euro zonos nacionalinių centrinių bankų (NCB) laikomos oficialiosios tarptautinės atsargos.

Oficialiosios tarptautinės atsargos turi būti: i) veiksmingai kontroliuojamos Eurosistemos pinigų institucijų, t. y. ECB arba euro zonos NCB, ir ii) labai likvidūs, antrinėje rinkoje paklausūs ir kredito atžvilgiu patikimi reikalavimai, kuriuos Eurosistema turi ne euro zonos rezidentams ir kurios išreikštos konvertuojamomis valiutomis, išskyrus eurą, taip pat piniginiu auksu, atsargų pozicijomis TVF ir specialiosiomis skolinimosi teisėmis (SST).

Ši apibrėžtis aiškiai nustato, kad užsienio valiuta išreikšti reikalavimai euro zonos rezidentams bei eurais išreikšti reikalavimai nelaikomi oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis nei nacionaliniu, nei euro zonos lygmeniu. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo institucines nuostatas centrinės valdžios ir (arba) finansų ministerijų užsienio valiutos pozicijos taip pat neįtraukiamos į euro zonos oficialiųjų tarptautinių atsargų apibrėžtį.

ECB oficialiosios tarptautinės atsargos yra sukauptos pagal Europos centrinių bankų sistemos statuto 30 straipsnį, todėl laikoma, kad jas tiesiogiai ir veiksmingai kontroliuoja ECB. Kol neįvyksta tolesnis nuosavybės teisės perleidimas, NCB turimos oficialiosios tarptautinės atsargos yra jų tiesiogiai ir veiksmingai kontroliuojamos bei laikomos kiekvieno atskiro NCB oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis.

Eurosistemos oficialiosios tarptautinės atsargos yra skaičiuojamos bendrąja verte, neįskaitant jokių su oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis susijusių įsipareigojimų, išskyrus tas oficialiąsias tarptautines atsargas, kurios patenka į „išvestinių finansinių priemonių“ subkategoriją, kurios įtraukiamos grynąja verte.

Vertinama atsižvelgiant į rinkos kainas: a) sandoriams vertinti naudojamos rinkoje vyraujančios kainos sandorio sudarymo metu ir b) turimoms lėšoms vertinti naudojamos ataskaitinio laikotarpio pabaigos vidutinės rinkos kainos. Sandorio sudarymo metu rinkoje vyraujantys valiutos keitimo kursai ir vidutiniai ataskaitinio laikotarpio pabaigos rinkos valiutos kursai yra naudojami atitinkamai perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštų sandorių ir turimų lėšų vertę eurais.

Vis labiau plintantis požiūris, kad kitos lėšos užsienio valiutomis, neįtrauktos į mokėjimų balanso oficialiųjų tarptautinių atsargų straipsnį ir tarptautinių investicijų balanso statistiką, taip pat galėtų būti svarbus rodiklis, parodantis šalies sugebėjimą vykdyti savo įsipareigojimus užsienio valiuta, buvo įtrauktas į TVF specialųjį duomenų platinimo standartą. Lėšoms užsienio valiutomis apskaičiuoti duomenis apie oficialiąsias tarptautines atsargas bendrąja verte reikia papildyti informacija apie kitą turtą užsienio valiutomis bei su oficialiosiomis tarptautinėmis atsargomis susijusius įsipareigojimus. Atitinkamai, mėnesio duomenys

▼B

apie Eurosistemos oficialiąsias tarptautines atsargas (bendrąja verte) papildomi informacija apie kitą turtą užsienio valiutomis ir iš anksto nustatytus bei sąlyginius trumpalaikius grynuosius srautus, įtakojančius oficialiąsias tarptautines atsargas bendrąja verte, kurie klasifikuojami pagal likutinę trukmę. Be to, oficialiąsias tarptautines atsargas bendrąja verte reikia išskaidyti pagal valiutas, išreikštas SST valiutomis (iš viso) ir kitomis valiutomis (iš viso) su ketvirčio atsilikimu.

6.5.1. PINIGINIS AUKSAS

Piniginis auksas – auksas, kuris priklauso pinigų institucijoms (arba kitiems subjektams, kuriuos veiksmingai kontroliuoja pinigų institucijos) ir kuris laikomas kaip oficialiosios tarptautinės atsargos. Jis apima luitinį auksą ir nerezidentų nepaskirtojo aukso sąskaitas, suteikiančias teisę reikalauti pateikti auksą.

Turimas piniginis auksas turėtų likti nepakitęs visuose grįžtamuosiuose aukso sandoriuose (aukso apsikeitimo sandoriuose, atpirkimo sandoriuose, paskolose ir indėliuose).

6.5.1.1. **Luitinis auksas** gali būti monetų, lydinių ar luitų, kurių grynumas yra ne mažesnis kaip 995 dalys aukso 1000 dalių lydinio, pavidalo, įskaitant tokį auksą, laikomą paskirtojo aukso sąskaitose.

6.5.1.2. **Nepaskirtojo aukso sąskaitos** – reikalavimas sąskaitos tvarkytojui pristatyti auksą. Šių sąskaitų teikėjas turi teisę į fizinio (priskirto) aukso oficialiųjų tarptautinių atsargų bazę ir išleidžia auksu denominuotus reikalavimus sąskaitos turėtojams. Nepaskirtojo aukso sąskaitos, nepriskirtos piniginiam auksui, įtraukiamos kaip „kitų investicijų“ kategorijos „pinigai ir indėliai“.

6.5.2. SST

SST – TVF sukurtas ir jo narių turimoms oficialiosioms tarptautinėms atsargoms papildyti skirtas oficialiųjų tarptautinių atsargų turtas. SST laiko tik TVF narių pinigų institucijos ir ribotas tarptautinių finansinių institucijų, kurioms leidžiama jas laikyti, skaičius.

6.5.3. ATSARGŲ POZICIJOS TVF

Tai a) atsargų segmento, t. y. užsienio valiutos, įskaitant SST, kurią šalis narė gali skubiai pasiskolinti iš TVF, ir b) bet kokio TVF įsiskolinimo pagal paskolos susitarimą bendrojoje išteklių sąskaitoje, kuris yra iš anksto nepranešus prieinamas šaliai narei, suma.

6.5.4. KITAS OFICIALIŲJŲ TARPTAUTINIŲ ATSARGŲ TURTAS

Šis turtas apima pinigus ir indėlius, vertybinius popierius, išvestines finansines priemones ir kitus reikalavimus. Indėlių kategorijai priskiriami indėliai iki pareikalavimo. Vertybiniai popieriai apima nerezidentų išleistus likvidžius ir antrinę rinką turinčius nuosavybės priemones ir skolos vertybinius popierius, įskaitant investicinių fondų akcijas arba vienetus. Išvestinės finansinės priemonės įtraukiamos į oficialiąsias tarptautines atsargas tik jei su oficialiųjų tarptautinių atsargų

▼B

valdymu susijusios išvestinės priemonės yra įtraukiamos į tokio turto vertinimą. Kiti reikalavimai apima paskolas ne bankams nerezidentams, ilgalaikes paskolas TVF patikos sąskaitai ir kitą finansinį turtą, kuris nebuvo įtrauktas anksčiau, bet atitinka oficialiųjų tarptautinių atsargų apibrėžtį.

2. **Mėnesio mokėjimų balansas**

Kai kurių einamosios sąskaitos ir kapitalo sąskaitos straipsnių mėnesio duomenis ypač sudėtinga surinkti tose sistemose, kuriose pirmiausia remiamasi apklausomis ir tiesiogine atskaitomybe. Visų pirma, straipsnių „Paslaugos“, „Darbo pajamos“, „Reinvesticijos“ ([1]), „Kitos pirminės pajamos“, „Antrinės pajamos“ ir kapitalo sąskaitos straipsnių duomenys arba jų dauguma, kurie paprastai naudojami ketvirčio mokėjimų balansui sudaryti, įskaitant informaciją iš administracinių duomenų šaltinių, gali nebūti gaunami mėnesio dažnumu arba jie gali būti neišsamūs.

Priešingai, straipsnio „Prekės“ mėnesio duomenys yra gaunami iš užsienio prekybos statistikos, pvz., naudojant išankstinius vertinimus. Vis dėlto ir „Prekių“ mėnesio duomenys ne visada gali būti gaunami laiku arba išankstiniai vertinimai gali būti neišsamūs.

Atsižvelgiant į duomenų rinkimo sąnaudas ir naštą respondentams, siekiant pagerinti kas mėnesį renkamus šių einamosios sąskaitos ir kapitalo sąskaitos straipsnių duomenis nusistovėjo bendra praktika naudoti laiko eilučių modelius arba netiesioginius vertinimo metodus.

3. **Klasifikacija pagal institucinį sektorių**

euro zonos suvestinių rodiklių paskirstymas pagal sektorius apima centrinius bankus, kitas PFI – indėlius priimančias bendroves, išskyrus centrinį banką, ir pinigų rinkos fondus –, valdžios sektorių ir kitus sektorius – finansų bendroves, išskyrus PFI, ir ne finansų bendroves, namų ūkius ir namų ūkiams paslaugas teikiančias ne pelno institucijas. Šie instituciniai sektoriai atitinka 2010 m. ESS apibrėžtis. euro zonos statistikos sektorių „centrinis bankas“ sudaro Eurosistema.

([1]) Jei reinvesticijos apskaičiuojamos remiantis metinėmis apklausomis, ataskaitinių duomenų gali nebūti ir ketvirčio dažnumu. Tokiu atveju turi būti pateikiamas apytikris įvertinimas.

▼B

IV PRIEDAS

DUOMENŲ PERDAVIMAS EUROPOS CENTRINIAM BANKUI

Europos Centrinio Banko (ECB) reikalaujamai statistinei informacijai elektroniniu būdu perduoti, nacionaliniai centriniai bankai (NCB) naudojasi Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) teikiama paslauga, kuri vykdoma telekomunikacijų tinklu „ESCB-NET“. ECBS viduje duomenimis turi būti keičiamasi naudojant Statistinių duomenų ir metaduomenų (*Statistical Data and Metadata eXchange*) formatą. Šis reikalavimas netrukdo naudoti kitas statistinės informacijos perdavimo ECB priemones kaip sutartą atsarginį sprendimą.

Siekdami užtikrinti, kad duomenų perdavimas vyksta patenkinamai, NCB laikosi toliau išvardytų rekomendacijų.

— Išsamumas: NCB turi pateikti visus reikalaujamus eilučių raktus. Eilučių raktų nepateikimas arba į sąrašus neįtrauktų eilučių raktų pateikimas bus laikomas neišsamių duomenų pateikimu. Jeigu trūksta pastabos, įrašomas praleidimas, panaudojant atitinkamą pastabos ženklą.

— Duomenų apskaitos taisyklės ir ženklų susitarimas: NCB turi įgyvendinti patvirtinimo taisykles prieš perduodami duomenis ECB.

Jei koreguojama tik eilučių raktų dalis, patvirtinimo taisyklės taikomos visai ataskaitai.

▼B

V PRIEDAS

STATISTINIŲ DUOMENŲ RENGIMO METODŲ STEBĖSENA

Europos Centrinis Bankas (ECB) atlieka euro zonos valstybių narių taikomų sąvokų, apibrėžčių ir duomenų rengimo metodų stebėseną. ECB leidinyje „Europos Sąjungos mokėjimų balanso/tarptautinių investicijų balanso statistiniai metodai“ („*European Union balance of payments / international investment position statistical methods*“) (toliau – MB knyga) pateikiama informacija apie mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistikos praktiką ir plėtrą valstybėse narėse.

MB knygoje pateikiami išsamūs duomenų rengimo metodų ir taikomų sąvokų bei apibrėžčių aprašymai, taip pat pateikiama informacija apie nukrypimus nuo sutartų mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistikos metodų.

MB knyga reguliariai atnaujinama glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis.

▼B

VI PRIEDAS

DUOMENŲ RINKIMAS PORTFELINIŲ INVESTICIJŲ SRITYJE

Atsižvelgiant į sunkumus, būdingus portfelinių investicijų statistinių duomenų rengimui, buvo nuspręsta, kad būtina apibrėžti bendrus tokios informacijos rinkimo euro zonoje principus.

Centrinės vertybinių popierių duomenų bazės (toliau – CVPDB) veikimas ir kokybė laikomi esmine sąlyga duomenų rinkimo sistemoms veikti.

Tikslinė aprėptis apibrėžiama taip: vertybinių popierių likučiai, kurie pateikiami nacionaliniam duomenų rengėjui suvestiniu būdu, t. y. nenaudojant standartinių (ISIN ar panašių) kodų, neturi viršyti 15 % visų portfelinių investicijų turto arba įsipareigojimų likučių. Ši riba turėtų būti naudojama kaip orientyras vertinant valstybių narių sistemų aprėptį. CVPDB turėtų pakankamai aprėpti portfelinių investicijų vertybinius popierius pasauliniu mastu, kad iš duomenų apie kiekvieną vertybinį popierių būtų galima parengti statistinius duomenis.

Tarptautinių investicijų balanse portfelinių investicijų turto ir įsipareigojimų likučiai apskaičiuojami tik iš likučių duomenų.

Euro zonos portfelinių investicijų duomenų rinkimo sistemos atitinka vieną iš šioje lentelėje nurodytų modelių:

Tinkami portfelinių investicijų duomenų rinkimo modeliai

— Mėnesio likučiai [s-b-s] + mėnesio srautai [s-b-s]
— Ketvirčio likučiai [s-b-s] + mėnesio srautai [s-b-s]
— Mėnesio likučiai [s-b-s] + išvestiniai mėnesio srautai [s-b-s]
— Ketvirčio likučiai [s-b-s] + mėnesio srautai [agreguota]

Pastabos: s-b-s = duomenų rinkimas pagal kiekvieną vertybinį popierių

išvestiniai srautai = likučių skirtumas (pakoreguotas pagal valiutų kursų, kainų ir kitus nustatytus apimties pokyčius)

▼B

VII PRIEDAS

PANAIKINTOS GAIRĖS IR JŲ VĖLESNIŲ PAKEITIMŲ SĄRAŠAS

Gairės ECB/2004/15 (OL L 354, 2004 11 30, p. 34).

Gairės ECB/2007/3 (OL L 159, 2007 6 20, p. 48).